

**Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne
målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2006**

af

Leif Husted
Chantal Pohl Nielsen
Eskil Heinesen

AKF Forlaget
Maj 2007

Forord

Denne rapport beskriver resultaterne fra et projekt, hvor hovedformålet har været at opstille en benchmarkingindikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning af kommunernes succes med hensyn til integration af de udlændinge, som er omfattet af integrationsloven, og som modtager introduktionsydelse fra omkring det tidspunkt, hvor de får opholdstilladelse. I rapporten bruges betegnelsen »udlændinge«, hvilket dækker både flygtninge og familiesammenførte.

Benchmarkinganalysens definition på integrationssucces er, at udlændinge hurtigt bliver selvforsørgende eller påbegynder en ordinær uddannelse. Der tages ved benchmarkingindikatoren højde for, at der er væsentlige forskelle i kommunernes vilkår.

I analyserne er anvendt registerdata for perioden fra 1999 til og med uge 37 i 2006 for samtlige udlændinge, som er omfattet af integrationsloven, og som modtager introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse eller kort tid derefter.¹ Benchmarkingindikatorerne beregnes for både de nye og de gamle kommuner. Resultaterne for de nye kommuner beskrives i selve rapporten og resultaterne for de gamle kommuner i et bilag. Benchmarkingindikatorerne for de nye kommuner, der er en sammenlægning af flere gamle kommuner, er i realiteten udtryk for et »vægtet gennemsnit« af indikatorerne for disse gamle kommuner.

Da der i nogle kommuner kun var få udlændinge omfattet af integrationsloven i denne periode, er der en betydelig usikkerhed på beregningen af benchmarkingindikatoren for disse kommuner. Der rapporteres derfor kun værdier for de 90 kommuner, der har mindst 80 udlændinge i analysepopulationen.

Undersøgelsen, der er finansieret af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, ligger i forlængelse af seks tidligere undersøgelser, der ligeledes er dokumenteret i AKF-rapporter. En oversigt over de forskellige rapporter findes i bilag 3. Den aktuelle rapport er skrevet, så den kan læses uafhængigt af de tidligere benchmarkingrapporter. Dog er den mere detaljerede beskrivelse af estimationsmetoden og resultaternes fortolkning udeladt. Der henvises til Andersen et al. (2005a eller b) for en beskrivelse heraf.

Et vigtigt overordnet formål med såvel benchmarkingprojektet, der beskrives i denne rapport, som de seks tidligere benchmarkingprojekter er at skabe et bedre grundlag for analyser, der kan afdække årsagerne til, at nogle kommuner ser ud til have større succes med deres integrationsindsats end andre. Ambitionen er at etablere et bedre grundlag for, at de succesfulde strategier kan udbredes til flere kommuner, så kvaliteten i integrationsindsatsen kan forbedres. De beregnede benchmarkingindikatorer kan således bruges som udgangspunkt for opfølgende analyser af sammenhængen mellem »integrations succes« målt ved benchmarkingindikatoren og forskellige aspekter af kommunernes indsats. I forbindelse med den tidligere benchmarkingrapport Husted og Heinesen (2004) blev der gennemført sådanne opfølgende analyser (se Rosdahl 2004, og Heinesen et al. 2004). Se også Hansen et al. (2006) for en nyere undersøgelse.

Eskil Heinesen
Maj 2007

Indhold

1 Sammenfatning og konklusion	7
1.1 Varighed til selvforsørgelse	7
1.2 Betydningen af forskelle i kommunernes vilkår	8
1.3 Beregning af benchmarkingindikatoren.....	9
1.4 Benchmarkingindikatorens fortolkning og anvendelse.....	10
1.5 Resultater for kommunernes rangorden.....	12
2 Indledning	14
2.1 Baggrund.....	14
2.2 Formål	18
2.3 Rapportens indhold.....	19
3 Data	21
3.1 Bestemmelse af den grundlæggende forløbsvariabel.....	21
3.1.1 Afslutning af forløb	22
3.1.2 Påbegyndelse af forløb	24
3.1.3 Uafsluttede forløb	25
3.2 Antallet af forløb og deres varighed	25
3.3 Udviklingen i integration for landet som helhed	29
4 Statistisk model og beregnede effekter	35
4.1 Statistisk model	35
4.2 Effekter af de forklarende variabler.....	38
4.2.1 Effekter af forklarende variabler på individniveau.....	39
4.2.2 Effekter af forklarende variabler for pendlingsområder.....	40

4.2.3 Varighedsafhængighed	41
5 Benchmarkingindikatoren	42
5.1 Gennemsnitlig varighed til selvforsørgelse	43
5.2 Benchmarkingindikatoren	46
5.3 Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator.....	49
Bilag 1	54
1 Tabeller med estimationsresultater	54
2 Benchmarkingindikatoren for de gamle kommuner.....	58
3 Oversigt over tidligere benchmarkingrapporter	66
4 Sammenligning med tidligere undersøgelser	69
5 Ordliste: forklaring af tekniske udtryk.....	75
Referencer	80
English Summary	82
Noter	88

1 Sammenfatning og konklusion

1.1 Varighed til selvforsørgelse

I denne rapport opstilles en indikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning, eller benchmarking, af kommunernes succes med hensyn til økonomisk integration² af udlændinge, som er omfattet af integrationsloven³, og som modtager introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse (eller umiddelbart derefter). Datagrundlaget er registerdata fra Danmarks Statistik for perioden fra 1999 til og med uge 37 i 2006. Den beregnede indikator baseres på varigheden fra opholdstilladelse⁴ til selvforsørgelse, hvilket vil sige til personen ikke længere modtager offentlig forsørgelse (den præcise definition gives nedenfor). Hvis den gennemsnitlige varighed er kort i en given kommune, betyder det, at udlændingene hurtigt bliver selvforsørgende, hvilket kan indikere, at kommunen yder en god integrationsindsats. Omvendt kan en lang gennemsnitlig varighed indikere en mindre god integrationsindsats. Det bør bemærkes, at selvforsørgelse ikke er ensbetydende med beskæftigelse, idet fravær af offentlig forsørgelse også kan være en konsekvens af, at personen forsørges af en ægtefælle eller partner.

Hvis en udlænding bliver selvforsørgende i nogle få uger, men derefter igen modtager offentlig forsørgelse, er det imidlertid problematisk at tolke det som tegn på vellykket integration. Derfor analyseres i rapporten varigheden fra opholdstilladelse til mere »varig selvforsørgelse«. Nærmere bestemt defineres varig selvforsørgelse som minimum 26 sammenhængende uger. En person er selvforsørget i 26 uger, hvis han eller hun i denne pe-

riode enten ikke modtager offentlig forsørgelse eller er under ordinær uddannelse (og modtager uddannelsesstøtte (SU)).

En grund til at vælge netop 26 uger er, at kommunerne (siden 1. januar 2004) modtager et resultattilskud for hver udlænding, som opnår beskæftigelse i netop dette antal uger (eller flere).⁵ Denne specifikation af varig selvforsørgelse svarer således i en vis forstand til et politisk/administrativt kriterium for succesfuld integration.⁶

Analysen finder, at 33,6% af integrationsforløbene⁷ på landsplan afsluttes med selvforsørgelse i mindst 26 sammenhængende uger, mens 3,3% af forløbene afsluttes med ordinær uddannelse. I alt betyder det således, at 36,9% af forløbene afsluttes i løbet af analyseperioden, mens de resterende 63,1% ikke afsluttes. En del af forklaringen på, at ikke flere forløb afsluttes, er at nogle forløb først starter i 2004 eller 2005. Disse personer har kun været i landet i en kortere periode og vil som regel stadig være i gang med et introduktionsprogram. I forhold til den tidligere benchmarkinganalyse med selvforsørgelse som effektmål, som analyserede perioden fra 1999 til 2005 (Gørtz et al. 2006), er der tale om en mindre stigning i andelen af udlændinge, som kommer i varig selvforsørgelse eller uddannelse. I den tidligere analyse var 34,6% kommet i varig selvforsørgelse eller påbegyndt en uddannelse.

1.2 **Betydningen af forskelle i kommunernes vilkår**

Det er imidlertid klart, at fx hvis der går lang tid, før indvandrerne i en kommune bliver selvforsørgende (herunder starter på ordinær uddannelse), så kan det også afspejle andre forhold end en mindre god kommunal indsats. Udlændingene i kommunen kan eksempelvis have særligt dårlige forudsætninger for hurtigt at blive integreret, eller den lokale arbejdsløshed kan være høj, så det generelt er vanskeligt for kommunens borgere at finde beskæftigelse. Derfor foretages korrektioner, som så vidt muligt tager højde for, at gruppen af udlændinge har forskellige karakteristika i forskellige kommuner, og at kommunernes generelle vilkår er forskellige.

De forhold, der korrigeres for, er forhold, som kommunen ikke umiddelbart kan påvirke.

De beregnede korrektioner er baseret på en statistisk model for varigheden fra opholdstilladelse, til personen ikke længere modtager offentlig forsørgelse eller er kommet i uddannelse. Målgruppen er samtlige udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, og som modtager introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelsen. De karakteristika vedrørende de enkelte udlændinge, der tages højde for i den statistiske model (og som indikatoren derfor er korrigeret med hensyn til), er bl.a. køn, opholdsgrundlag, oprindelsesland, alder, civilstand, børn, år for opholdstilladelse, helbred og forudsætninger for at lære dansk. De generelle karakteristika vedr. kommunerne, der tages højde for, vedrører lokale arbejdsmarkedsforhold. De beregnede effekter af forskelle i de nævnte karakteristika har stor betydning. I kapitel 4 og bilag 1 findes en nærmere redegørelse for de variabler, der indgår i modellen, og de beregnede effekter.

Når den gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til varig selvforsørgelse korrigeres ved hjælp af ovenstående variabler, reduceres variationen mellem kommunerne betydeligt. Variansen (i de gennemsnitlige varigheder) mellem kommunerne reduceres således med ca. 78%. Det vil sige, at ca. 78% af forskellene mellem kommunerne med hensyn til, hvor hurtigt udlændinge bliver selvforsørgende eller kommer i uddannelse, kan forklares med, at kommunerne har forskellige vilkår.

1.3 **Beregning af benchmarkingindikatoren**

Til beregning af benchmarkingindikatoren for en given kommune benyttes dels den *observerede* (eller faktiske) gennemsnitlige varighed til påbegyndelse af varig selvforsørgelse eller uddannelse, dels den gennemsnitlige, *forventede* varighed, givet den statistiske model, der er beskrevet ovenfor i afsnit 1.2. Den forventede varighed i en kommune er lang, hvis kommunens vilkår er ugunstige, fx hvis der er en høj ledighedsprocent, eller hvis en stor del af udlændingene omfattet af integrationsloven er flygtninge, ældre, kvinder med små børn eller fra lande som fx Irak, Afghanistan, Somalia eller Libanon. Omvendt er den forventede varighed kort, hvis kommunens vilkår er gunstige, fx hvis ledigheden er lav, eller

hvis en stor del af udlændingene er unge eller fra europæiske lande (uden for EU og Norden).

Indikatoren for en given kommune måler den gennemsnitlige observerede varighed (i måneder) fra opholdstilladelse til påbegyndelse af varig selvforsørgelse eller uddannelse minus den gennemsnitlige forventede varighed, givet de nævnte karakteristika ved udlændingene i kommunen og kommunens generelle vilkår. En negativ værdi af indikatoren for en given kommune betyder, at der i kommunen går kortere tid, end man skulle forvente (givet de nævnte karakteristika), før udlændingene første gang bliver varigt selvforsørgende (eller kommer i SU-berettiget uddannelse), dvs. at kommunen ifølge indikatoren har succes med integrationen af udlændinge. Omvendt betyder en positiv værdi af indikatoren, at der i den pågældende kommune i gennemsnit går længere tid, før udlændingene opnår at blive selvforsørgende, i forhold til forventet, dvs. at kommunen ifølge indikatoren har mindre succes med integrationen af udlændinge, end man skulle forvente.

1.4 **Benchmarkingindikatorens fortolkning og anvendelse**

Den opstillede indikator har en væsentlig højere kvalitet end de nøgletal, der ofte bruges i sammenligninger af kommunerne på dette og andre områder, netop fordi der tages højde for en række væsentlige forskelle i kommunernes vilkår. Korrektionen for disse forhold betyder, at en stor del af kommunerne bliver placeret væsentligt anderledes i »rangordningen«, end tilfældet er, hvis man anvender den ukorrigerede varighed til påbegyndelse af varig selvforsørgelse. Korrektionen betyder endvidere, at de kommunale forskelle (dvs. variationen i varigheden) reduceres betydeligt, om end der også efter korrektionen er store forskelle.

Eftersom der kan være faktorer, der ikke tages højde for i beregningen af indikatoren, som har betydning, og som der derfor ideelt set burde tages højde for, skal det dog understreges, at indikatoren ikke er noget præcist mål for kommunernes integrationsindsats i forhold til udlændinge omfattet af integrationsloven. For eksempel har vi kun meget ufuldstændige oplys-

ninger om udlændingenes helbred, ligesom vi ikke har data for deres uddannelse og erhvervs erfaring fra hjemlandet, eller for deres motivation for eller evner til at komme i beskæftigelse. Tilsvarende kan der være nogle generelle vilkår for kommunerne, som er relevante, men som vi ikke har kunnet korrigerer for; det kan fx dreje sig om faktorer vedr. kommunernes arbejdsmarkedsforhold og erhvervsstruktur.

En anden årsag til, at indikatoren ikke er et præcist udtryk for kommunernes integrationsindsats, er, at den på grund af datamæssige begrænsninger er beregnet for en relativ kort periode, nemlig fra 1999 til og med uge 37 i 2006. Specielt de udlændinge, som har fået opholdstilladelse i 2004 og 2005, har derfor kun haft kort tid inden for dataperioden til at blive varigt selvforsørgende eller påbegynde uddannelse. En del af kommunernes integrationsindsats, specielt i forhold til personer med svage forudsætninger, vil først give resultater med hensyn til økonomisk integration på længere sigt.

For kommuner med meget få udlændinge omfattet af integrationsloven er beregningen af benchmarkingindikatoren forbundet med særlig stor usikkerhed. Derfor viser denne rapport kun den beregnede benchmarkingindikator for de kommuner, der har mindst 80 udlændinge, som er omfattet af integrationsloven. Næsten alle (nemlig 90) nye kommuner har mindst 80 udlændinge omfattet af integrationsloven. Det samme gælder kun for 86 af de 271 gamle kommuner. Blandt disse kommuner er der en del, som på grund af den statistiske usikkerhed ved beregningen af indikatoren ikke afviger signifikant fra landsgennemsnittet.

Ved fortolkning af resultaterne af analysen skal man være opmærksom på, at benchmarkingindikatoren ikke er beregnet i forhold til samtlige udlændinge omfattet af integrationsloven, men kun den gruppe, der på tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid efter) modtog offentlig forsørgelse (introduktionsydelse). Det betyder, at analysen er koncentreret om den gruppe af udlændinge, som kommunerne især har en integrationsforpligtelse i forhold til. For størstedelen af de personer, der ikke indgår i analysen, vil kommunens indsats hovedsageligt bestå i danskundervisning (herunder undervisning i kultur- og samfundsforhold).

1.5 Resultater for kommunernes rangorden

De kommuner, der har mindst 80 udlændinge omfattet af integrationsloven, er i rapporten rangordnet efter den beregnede benchmarkingindikator og inddelt i kvintiler (femtede). I tabel 5.3 (i kapitel 5) er således vist, hvilke af de nye kommuner der tilhører den femtedel, der ifølge indikatoren har haft størst succes med integrationsindsatsen (1. kvintil), og hvilke kommuner der tilhører den femtedel, der ifølge indikatoren har mindst succes (5. kvintil); og tilsvarende er det også vist, hvilke kommuner der tilhører de øvrige kvintiler.

Tabel 5.4 viser tilsvarende »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren. De ti nye kommuner, som har størst succes med at få udlændinge i selvforsørgelse eller uddannelse i mindst 26 uger, er, i alfabetisk orden, Albertslund, Allerød, Billund, Egedal, Glostrup, Greve, Horsens, Høje-Taastrup, Ishøj og Rødovre Kommuner. Derimod er de tinde kommuner, som har mindst succes med integrationsindsatsen ifølge den beregnede benchmarkingindikator, i alfabetisk orden, Brøndby, Gribskov, Lemvig, Morsø, Rebild, Ringkøbing-Skjern, Skive, Solrød, Stevn og Viborg Kommuner.

Indikatoren for de nye kommuner, der består af flere gamle kommuner, afspejler naturligvis ikke resultatet af de nye kommuners indsats (da dataperioden kun går frem til og med uge 37 i 2006), men skal som nævnt opfattes som et vægtet gennemsnit af resultatet af de tilsvarende gamle kommuners indsats.

Bilag 2 viser de tilsvarende resultater for de gamle kommuner og i bilag 4 sammenlignes også med resultater fra tidligere benchmarkinganalyser.

Som nævnt kan langt størstedelen af variationen mellem kommunerne i de gennemsnitlige varigheder indtil selvforsørgelse/uddannelse forklares med, at kommunerne har forskellige rammevilkår. Alligevel er der store forskelle mellem kommunerne, også efter korrektion for effekter af rammevilkårene.

På grund af den relativt korte dataperiode måles den gennemsnitlige varighed i rapporten kun op til fire år (48 måneder). Det betyder, at den gennemsnitlige varighed i en kommune maksimalt kan være 48 måneder (nemlig hvis ingen udlændinge bliver selvforsørgende eller påbegynder uddannelse i dataperioden). De *ukorrigerede* gennemsnitlige varigheder

varierer fra 21,7 til 43,5 måneder, dvs. at udlændingene påbegynder selvforsørgelse/uddannelse mere end 20 måneder før i den kommune, hvor den gennemsnitlige varighed er kortest, sammenlignet med den kommune, hvor den gennemsnitlige varighed er længst. Hvis man kunne måle varighederne længere end til fire år, ville forskellene mellem kommunerne givetvis være væsentlig større, da det for landet som helhed gælder, at næsten 60% af udlændingene efter fire år ikke er blevet selvforsørgende eller har påbegyndt uddannelse.

De *korrigerede* varigheder, målt ved benchmarkingindikatoren, varierer som nævnt mindre. I den kommune, der ifølge indikatoren har den største succes med integrationen, er den gennemsnitlige varighed 5,4 måneder *kortere*, end man skulle forvente ud fra rammevilkårene. I kommunen med ringest succes ifølge indikatoren er varigheden 3,9 måneder *længere*, end man skulle forvente ud fra rammevilkårene. Der er altså 9 måneders forskel på den mest succesrige og den mindst succesrige kommune ifølge indikatoren. Sammenlignes gennemsnittet for den femtedel af kommunerne, der ligger i øverste kvintil i fordelingen efter indikatoren, med den femtedel, der ligger i nederste kvintil, er forskellen 4,2 måneder. Som nævnt ville disse forskelle være væsentlig større, hvis varighederne kunne beregnes for en længere periode og ikke var begrænset til et maksimum på fire år.

2 Indledning

2.1 Baggrund

Siden integrationslovens ikrafttræden den 1.1.1999 har kommunerne haft ansvaret for integration af udlændinge omfattet af integrationsloven.⁸ Det betyder, at kommunerne gennem integrationsindsatsen skal: »(1) bidrage til, at nyankomne udlændinge sikres mulighed for deltagelse på lige fod med andre borgere i samfundets politiske, økonomiske, arbejdsmæssige, sociale, religiøse og kulturelle liv, (2) bidrage til, at nyankomne udlændinge hurtigst muligt bliver selvforsørgende gennem beskæftigelse, samt (3) bibringe den enkelte udlænding en forståelse for det danske samfunds grundlæggende værdier og normer.« (Integrationslovens §1).

Mere konkret udmønter dette ansvar sig i, at de fleste udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, i den treårige introduktionsperiode skal tilbydes et introduktionsprogram af den kommune, de er bosat i.⁹ Der skal udarbejdes en individuel kontrakt, som specificerer indholdet af personens introduktionsprogram.¹⁰ Introduktionsprogrammet omfatter bl.a. undervisning i dansk og kursus i samfundsforståelse.¹¹ Desuden omfatter det aktivering til de udlændinge, som modtager introduktionsydelse. Udlændinge, som ikke har andet forsørgelsesgrundlag, er berettiget til introduktionsydelse. Udlændinge, der som følge af deres opholdstilladelse skal forsørges af en ægtefælle, hvilket typisk er tilfældet for familiesammenførte til andre end flygtninge, har ikke ret til introduktionsydelse, og for dem vil introduktionsprogrammet typisk kun omfatte undervisning i dansk og kursus i samfundsforståelse. For denne gruppe vil kommunens indsats, ud over den nævnte undervisning, typisk bestå i råd og vejledning samt opfølgning på

den individuelle kontrakt. Efter den treårige periode med introduktionsprogram overgår ledige udlændinge til tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

I denne rapport analyseres kommunernes succes med integrationen af udlændinge omfattet af integrationsloven, hvor »succes« består i, at udlændingene bliver selvforsørgende, dvs. at de ikke længere modtager offentlige forsørgelsesydelse, herunder introduktionsydelse. Hermed omhandler rapporten kun en begrænset del af kommunernes integrationsansvar, hvilket er væsentligt at holde sig for øje i forståelsen og anvendelsen af rapportens resultater. Dette aspekt af integration er dog meget centralt, og andre dimensioner af integration er i høj grad afledt af dette, se fx Dorais (1991).

Den indikator for integrationssucces, der i rapporten opstilles for hver kommune, er baseret på varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af et varigt selvforsørgelses- eller uddannelsesforløb på mindst 26 uger. Der korrigeres for, at udlændingene i forskellige kommuner har forskellige karakteristika, og at de lokale arbejdsmarkedsforhold er forskellige. De forhold, der korrigeres for, er af stor betydning for integrationsprocessen, og er samtidig afgrænset til forhold, som kommunerne ikke har direkte indflydelse på.

Rapporten ligger i forlængelse af seks tidligere benchmarkingrapporter. Alle syv undersøgelser bruger grundlæggende samme metode, men de adskiller sig fra hinanden med hensyn til succeskriterium (beskæftigelse kontra selvforsørgelse) og population (alle voksne omfattet af integrationsloven kontra modtagere af introduktionsydelse) og ved, at analyseperioden gradvist er blevet udvidet og de forklarende variabler ændret lidt. I alle rapporter anses påbegyndelse af ordinær uddannelse (hvor man er berettiget til uddannelsesstøtte) for en del af succeskriteriet på linje med beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse. I bilag 3 er en detaljeret oversigt over de syv benchmarkingrapporter.

I analysen i den aktuelle rapport afgrænses personer omfattet af integrationsloven til dem, der 1) har fået opholdstilladelse efter 1.1.1999, 2) var mellem 16 og 64 år på tidspunktet for opholdstilladelse, 3) er kommet fra lande uden for Norden og EU, og 4) er enten flygtninge eller familiesammenførte (til flygtninge eller andre). Analyserne i denne rapport er fo-

retaget for personer, som opfylder disse kriterier, og som modtager introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid efter). Analyserne dækker personer, der fik opholdstilladelse i perioden 1999-2005, og deres ydelsesmodtagelse kan følges frem til og med uge 37 i 2006.

Det skal bemærkes, at personkredsen, der er omfattet af integrationsloven, ændrede sig ved EU's udvidelse pr. 1. maj 2004. Udlændinge fra de nye EU-lande var omfattet af integrationsloven frem til denne dato og indgår derfor også i analysepopulationen, hvis de fik opholdstilladelse før denne dato. For at præcisere, at der med EU i denne sammenhæng menes de 15 EU-lande før udvidelsen, skrives nogle steder i det følgende EU15 i stedet for EU.¹²

Endelig skal det understreges, at analysen som nævnt alene omfatter personer, der omkring tidspunktet for opholdstilladelse modtog introduktionsydelse (typisk flygtninge og familiesammenførte til flygtninge). Analysen omfatter ikke personer, der ikke modtog introduktionsydelse omkring tidspunktet for opholdstilladelse, dvs. en stor del af de familiesammenførte til andre end flygtninge. Som nævnt ovenfor er kommunens indsats over for denne gruppe typisk afgrænset til undervisning i dansk og samfundsforståelse (via et sprogcenter) og råd og vejledning samt opfølgning på den individuelle kontrakt, mens indsatsen over for den førstnævnte gruppe også omfatter aktiveringsforanstaltninger og således er mere direkte rettet mod arbejdsmarkedsmæssig integration.

I denne rapport måles integration på arbejdsmarkedet dog ikke direkte i form af beskæftigelse. I stedet benyttes fravær af offentlig forsørgelse som indikator for integration. Det skyldes først og fremmest, at man herved kan føre analysen ca. to år længere frem i tid, end hvis man skulle analysere beskæftigelse direkte, fordi registerdata vedr. offentlige ydelser er opdateret ca. to år længere frem end de registerdata, der benyttes til bestemmelse af egentlige beskæftigelsesforløb. I de fleste tilfælde vil fravær af offentlig forsørgelse imidlertid afspejle, at personen er i beskæftigelse, men det kan også dække over, at personen forsørges af sin ægtefælle, eller er frataget sine ydelser på grund af udeblivelse fra aktivering eller dansk-undervisning. Man kan dog argumentere for, at det kan have en selvstændig interesse at benytte fravær af offentlig forsørgelse som indikator for

vellykket integration, uanset om det afspejler beskæftigelse, eller at personen fx bliver forsørget af sin ægtefælle, da det generelt er en samfundsøkonomisk fordel i forhold til en situation, hvor personen forsørges af det offentlige. Desuden indgår selvforsørgelse som en målsætning i integrationsloven.

I den seneste rapport beskrives resultaterne, når beskæftigelse benyttes som mål for integration; her er analyseperioden 1999-2004, se Husted og Heinesen (2007).

Hvis en stor andel af udlændingene i en kommune hurtigt bliver selvforsørgende (eller påbegynder en uddannelse), kan det skyldes, at kommunen yder en god integrationsindsats. Det er baggrunden for, at vi i denne rapport opstiller en indikator for den overordnede kvalitet af kommunernes indsats baseret på den gennemsnitlige varighed fra datoen for opholdstilladelse, til personen er selvforsørgende (eller er under uddannelse og modtager uddannelsesstøtte (SU)).

Hvis en udlænding bliver selvforsørgende i nogle få uger, men derefter igen modtager offentlig forsørgelse, er det imidlertid problematisk at tolke det som tegn på vellykket integration. Derfor analyseres i rapporten varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af mere »varig selvforsørgelse«, defineret som selvforsørgelse i mindst 26 uger. En person er selvforsørget i 26 uger, hvis han eller hun i denne *sammenhængende* periode enten ikke modtager offentlig forsørgelse eller er under ordinær uddannelse (og modtager SU). Flere perioder i selvforsørgelse, der hver især er kortere end 26 uger, men til sammen er over 26 uger, opfylder således ikke kriteriet.

Baggrunden for at anvende selvforsørgelse i *mindst 26 uger* som succeskriterium er at fokusere på mere langvarig selvforsørgelse. En grund til at vælge netop 26 uger er, at kommunerne modtager et resultattilskud for hver udlænding, som opnår beskæftigelse i netop dette antal uger (eller flere). Denne specifikation af varig selvforsørgelse svarer således i en vis forstand til et væsentligt administrativt kriterium for succesfuld integration (selv om det skal bemærkes, at det nævnte resultattilskud først blev indført pr. 1. januar 2004).

Det er imidlertid ikke hensigtsmæssigt som indikator for kommunernes integrationssucces at benytte et simpelt mål for den gennemsnitlige va-

righed fra opholdstilladelse til selvforsørgelse (i mindst 26 uger). Da der er stor variation over kommunerne med hensyn til udlændingenes karakteristika og kommunernes almindelige vilkår, er det vigtigt, at en indikator for kommunernes indsats så vidt muligt korrigerer for betydningen af denne variation. Dette er baggrunden for at beregne de såkaldte benchmarking-indikatorer for kommunernes indsats på integrationsområdet.

2.2 Formål

Formålet med rapporten er at opstille en indikator, der kan benyttes ved en systematisk sammenligning (eller benchmarking) af kommunernes indsats med hensyn til integration af udlændinge omfattet af integrationsloven. Den beregnede indikator baseres på varigheden fra opholdstilladelse til første uge med varig selvforsørgelse (herunder modtagelse af SU), men tager så vidt muligt højde for, at gruppen af udlændinge har forskellige karakteristika i forskellige kommuner, og at kommunernes generelle vilkår er forskellige. Der korrigeres således for betydningen af mange væsentlige forskelle mellem kommunerne på baggrund af en statistisk model, baseret på registerdata for perioden fra 1999 til og med de første 37 uger af 2006 for samtlige udlændinge, som er omfattet af integrationsloven, og som modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse.

Den opstillede indikator er derved langt bedre som udgangspunkt for en vurdering af kommunernes integrationsindsats end et simpelt mål for den gennemsnitlige varighed indtil første uge med varig selvforsørgelse. Det skal imidlertid understreges, at der trods alt kun er tale om en meget grov indikator for kommunernes integrationsindsats. Det er således ikke muligt at tage højde for alle potentielt væsentlige faktorer i analyserne.

Indikatoren kan bruges som udgangspunkt for videre kvantitative og kvalitative analyser af kommunale forskelle i integrationsindsatsen, fx ved at udvælge et mindre antal kommuner, som, ifølge indikatoren, ser ud til at yde en god integrationsindsats og sammenligne dem med et udvalg af kommuner, som ser ud til ikke at yde så god en indsats på dette område. Sådanne efterfølgende analyser kan bidrage til at afdække, i hvor høj grad forskellene skyldes, at kommunernes integrationsindsats er forskellig (fx

med hensyn til tilrettelæggelse af indsatsen, prioriteringen af forskellige dele af indsatsen, sagsbehandleradfærd, den samlede mængde af ressourcer, der anvendes på området mv.), og i hvor høj grad der er tale om, at gruppen af udlændinge eller kommunernes vilkår varierer meget fra kommune til kommune med hensyn til faktorer, vi ikke har kunnet tage højde for i analyserne. Se Rosdahl (2004) og Heinesen et al. (2004) for analyser af denne type med udgangspunkt i den tidligere benchmarkinganalyse i Husted og Heinesen (2004); og Hansen et al. (2006) for en nyere undersøgelse.

2.3 Rapportens indhold

Rapporten er struktureret således, at kapitel 3 beskriver data, og der redegøres for princippet i beregningen af den »observerede« eller »faktiske« gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til selvforsørgelse eller uddannelse i de enkelte kommuner. I kapitel 4 beskrives den statistiske model (en varighedsmodel), der er beregnet ud fra data for hele landet og for alle udlændinge, som er omfattet af integrationsloven, og som modtog introduktionsydelse på tidspunktet for opholdstilladelse. Formålet er at fastlægge effekterne af forskellige karakteristika ved udlændingene og kommunerne, således at der herigennem kan tages højde for, at kommunerne har forskellige vilkår, herunder at udlændingene i de forskellige kommuner har forskellige karakteristika og dermed forskellige forudsætninger for at blive integreret. Kapitel 4 indeholder således bl.a. en beskrivelse af de beregnede effekter af de variabler for udlændingenes karakteristika og kommunernes vilkår i øvrigt, der indgår i den statistiske model.

I kapitel 5 redegøres for, hvordan benchmarkingindikatoren er beregnet ud fra den observerede gennemsnitlige varighed og den forventede gennemsnitlige varighed, givet den statistiske model. I kapitel 5 redegøres der med andre ord for, hvordan den beregnede statistiske model fra kapitel 4 bruges til at korrigere den observerede varighed for hver kommune for at tage hensyn til, at kommunernes vilkår er forskellige. Tekniske detaljer, der mere præcist dokumenterer beregningerne, er så vidt muligt placeret i noter til teksten. Desuden henvises til bilag 1 i Andersen et al. (2005a og 2005b) for en detaljeret beskrivelse af model og metode. For at lette forstå-

elsen er udarbejdet en ordliste, hvor de vigtigste tekniske udtryk er forklaret. Ordlisten findes i bilag 5.

Kapitel 5 beskriver resultaterne af benchmarkinganalysen for de nye kommuner. En oversigt over estimationsresultaterne findes i bilag 1.

Resultaterne for den gamle kommuneopdeling beskrives i bilag 2. Hertil kommer en oversigt over tidligere benchmarkingrapporter i bilag 3 og sammenligninger mellem den aktuelle og de tidligere benchmarkingrapporter i bilag 4.

3 Data

Datagrundlaget for analyserne stammer fra forskellige kilder. Oplysningerne om udlændingenes modtagelse af offentlige ydelser stammer fra registre i Danmarks Statistik herunder Den Sammenhængende Socialstatistik, samt fra Beskæftigelsesministeriets DREAM-register. Det samme gælder de individrelaterede baggrundsvariabler. Selve identifikationen af de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, er baseret på en kombination af data fra Danmarks Statistik og data fra Udlændingestyrelsen, der også har leveret oplysninger vedr. opholdsgrundlag. Herudover stammer oplysningerne om, hvilket spor udlændingene er på i forbindelse med danskundervisningen, fra Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. Oplysningerne på kommuneniveau er dels trukket fra Statistikbanken (www.statistikbanken.dk), dels etableret via aggregering af individoplysninger fra AKF's udlændingeregister.

I dette kapitel beskrives bestemmelsen af den afhængige variabel, nemlig varigheden fra personen får opholdstilladelse, til han/hun ikke længere modtager nogen form for offentlig forsørgelse (bortset fra uddannelsesstøtte). Variabler for de enkelte personers og kommuners karakteristika, som indgår i den statistiske model, beskrives i kapitel 4.

3.1 Bestemmelse af den grundlæggende forløbsvariabel

Analyserne er afgrænset til udlændinge, der modtager introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse (eller indtil 6 måneder derefter). De

forløb, der indgår i analyserne, er kendetegnet ved, at de begynder den dato, hvor personen får opholdstilladelse i Danmark, og afsluttes, når han/hun ikke længere er registreret som modtager af offentlig forsørgelse (bortset fra uddannelsesstøtte), givet at perioden uden offentlig forsørgelse har en vis varighed. I analyserne i denne rapport anvendes fravær af offentlig forsørgelse i mindst 26 uger som afslutningskriterium («varig selvforsørgelse») og dermed som kriterium for »succesfuld integration«.

3.1.1 Afslutning af forløb

Selvforsørgelse og uddannelse betragtes under ét i analyserne: Der er *ikke* tale om to afslutningskriterier, der modelleres separat. Det skal understreges, at succeskriteriet vedrører *selvforsørgelse* (dvs. udlændingen ikke modtager offentlige ydelser), og *ordinær uddannelse*, dvs. uddannelse i det ordinære uddannelsessystem (dvs. SU-berettigede uddannelser som fx almene, erhvervsfaglige og videregående uddannelser, mens fx deltagelse i undervisning på sprogskoler og højskoler ikke tæller med).

Hvilke perioder udlændingene har været i selvforsørgelse eller under uddannelse, bestemmes ud fra oplysninger i de administrative registre i Danmarks Statistik. Perioder, hvor udlændingene er under uddannelse, bestemmes ud fra data for, om de er i gang med en uddannelse (og hvilken uddannelse der er tale om) og tidspunktet for påbegyndelse af uddannelsen.

Den konkrete bestemmelse af varigheden indtil selvforsørgelse baseres som nævnt ovenfor på registre i Danmarks Statistik, herunder Den Sammenhængende Socialstatistik, samt DREAM-registeret. I sidstnævnte register kan man følge udbetalingen af offentlige ydelser til enkeltindivider helt ned på ugeniveau, og det har desuden den fordel, frem for andre registre, at det opdateres hurtigt, hvorved det er muligt at få et meget aktuelt billede af integrationen, målt ved selvforsørgelse, i kommunerne. I DREAM-registeret er der altså informationer om, hvorvidt en person er selvforsørgende eller forsørget af det offentlige i hver enkelt uge.¹³ Da registreringen af modtagelse af introduktionsydelse og andre ydelser i nogle tilfælde er mangelfuld i DREAM-registeret, har vi som nævnt kombineret det med forskellige registre i Danmarks Statistik. Hvis en person i en given periode, ifølge Danmarks Statistiks registre, er registreret som modtager af offentlig forsørgelse, men ikke modtager offentlige forsørgelsesydelse

ifølge DREAM-registret, bliver personen i den aktuelle analyse regnet som modtager af offentlig forsørgelse i den givne periode. Det vil sige, at oplysningerne fra Danmarks Statistiks registre anses for at have en større troværdighed i dette tilfælde. De anvendte data fra Danmarks Statistiks registre er opdateret frem til 2005. Det vil sige, at hele analyseperioden er dækket af både DREAM og Danmarks Statistiks registre, bortset fra 2006 (eller mere præcist: de første 37 uger af 2006). Her findes endnu kun DREAM-data, men vi har for denne periode tjekket de relevante data ekstra grundigt.

De anvendte registerdata giver mulighed for at bestemme perioden fra opholdstilladelse til »varig selvforsørgelse« som det antal uger, der går fra den registrerede dato for opholdstilladelse¹⁴, til den uge, hvori der ikke længere er registreret nogen udbetaling af en offentlig forsørgelsesydelse. Som nævnt er afslutningskriteriet fravær af offentlig forsørgelse i mindst 26 uger.

Hvis en person udvandrer eller dør, inden han/hun bliver selvforsørgende (i mindst 26 uger), indgår han/hun alligevel i analyserne, men kun indtil han/hun udvandrer eller dør.¹⁵ En person, der er indvandret efter 1.1.1999, og som udvandrer for herefter at indvandre igen, vil kun indgå i analyserne, til han/hun udvandrer første gang. Ydermere vil en person, der flytter kommune, før han/hun bliver selvforsørgende, indgå i analysen med et forløb for hver kommune, han/hun opholder sig i, indtil vedkommende bliver selvforsørgende.¹⁶ Der tages i de statistiske analyser højde for den tid, udlændingen eventuelt har opholdt sig i andre kommuner (dette forklares nærmere i kapitel 4).

I nogle tilfælde kan de forskellige registerdata være modstridende, således at en person fx er registreret som værende i beskæftigelse i en måned, hvor vedkommende også er registreret som deltager i aktivering, og/eller som modtager af offentlig forsørgelse. Der kan derfor være en vis usikkerhed med hensyn til den præcise varighed af forskellige selvforsørgelses- og uddannelsesforløb. Det skal dog understreges, at de anvendte registerdata generelt er særdeles pålidelige sammenlignet med andre typer af data, og at man har mulighed for at udnytte viden om, hvilke registeroplysninger der er mest pålidelige, i de tilfælde, hvor der er modstridende oplysninger.

3.1.2 Påbegyndelse af forløb

Varigheden til selvforsørgelse eller uddannelse måles som nævnt fra *datoen for opholdstilladelse*. Dog anvendes *indvandringsdatoen*, hvis denne ligger senere end datoen for opholdstilladelse. I rapporten benyttes for nemheds skyld betegnelsen »dato for opholdstilladelse« i betydningen den seneste af disse to datoer.

At benytte indvandringsdatoen i stedet for datoen for opholdstilladelse, hvis førstnævnte er senest, har især betydning for to grupper: familiesammenførte og kvoteflygtninge. Kvoteflygtninge får opholdstilladelse i Danmark, mens de stadig befinder sig i flygtningelejre andre steder i verden, og skal herefter vente på rejsepapirer mv., før de kan rejse ind i Danmark. Derfor kan perioden fra opholdstilladelsen til den faktiske tilflytning til den anviste kommune være særlig lang for denne gruppe.

Tilsvarende kan datoen for opholdstilladelse ligge før indvandringsdatoen for en del familiesammenførte. I analysen tages der yderligere højde for dette problem ved at inddrage indikatorvariabler for opholdsgrundlag, herunder variabler for om personen er kvoteflygtning eller familiesammenført.

Da der fokuseres på *kommunernes* integrationsindsats (eller integrationssucces),¹⁷ kan man argumentere for, at det ville være bedre, hvis starttidspunktet for de forløb, der analyseres, var datoen for kommunens overtagelse af integrationsansvaret. Der kan nemlig gå en vis periode, fra man får opholdstilladelse (eller indvandringsdato), til man bosætter sig i den kommune, man er blevet anvist.¹⁸ Når starttidspunktet alligevel er sat til datoen for opholdstilladelse, skyldes det, at vi ikke har oplysninger om datoen for kommunernes overtagelse af integrationsansvaret. Det er klart, at de målte varigheder til selvforsørgelse eller uddannelse i kommunerne dermed er lidt for lange, men da den absolutte længde af disse varigheder ikke er central i analysen (men kun forskellen i længden mellem forskellige kommuner), og da man må antage, at overvurderingen af varighederne er omtrent den samme for alle kommuner, giver det ikke nogen væsentlig skævhed i resultaterne.

Udlændinge, der flytter kommune, inden de bliver selvforsørgende, indgår som nævnt i analysen med et forløb for hver kommune, de har boet i. Forløbet i tilflytningskommunen påbegyndes på datoen for flytning.

3.1.3 Uafsluttede forløb

Forløb, der ikke afsluttes til selvforsørgelse eller uddannelse (i mindst 26 uger) inden for dataperioden (eller inden en evt. kommuneflytning), kaldes uafsluttede. En stor del af forløbene er uafsluttede. Det er ikke overraskende, da fx nogle forløb først starter i 2004 eller 2005. I varighedsanalysen udnyttes den information fra uafsluttede forløb, at de har en varighed på mindst det antal måneder, der er gået fra påbegyndelsen (datoen for opholdstilladelse), til man ikke længere kan følge personen i data.

3.2 Antallet af forløb og deres varighed

Populationen, der danner grundlag for analyserne, er afgrænset til personer,

1. der har fået opholdstilladelse efter 1.1.1999
2. der har fået opholdstilladelse og er indvandret før 31.12.2005
3. der hører under integrationsloven
4. som har modtaget introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid derefter)
5. der kommer fra et land uden for Norden og EU15
6. der er mellem 16 og 64 år
7. der er flygtninge eller familiesammenførte.

Vi har data for disse personer frem til og med de første 37 uger af 2006. Afgrænsningen betyder, at der i analysen indgår 25.921 forløb. Grundet den føromtalt behandling af kommuneflytninger afspejler dette antal ikke direkte antallet af personer, idet nogle flytter til en anden kommune, før de er blevet selvforsørgende og derfor indgår i analysen med mere end et forløb: Det er 15-16% af forløbene, der påbegyndes i en ny kommune efter, at en person er flyttet.

Tabel 3.1 viser antallet af forløb fordelt efter, om de afsluttes til mindst 26 ugers selvforsørgelse bortset fra uddannelse (med modtagelse af SU), eller afsluttes til uddannelse. De 25.921 forløb fordeler sig med 12.879 for mænd og 13.042 for kvinder. Heraf afsluttes i alt 8.717 forløb med selvforsørgelse bortset fra uddannelse (4.984 for mænd og 3.733 for kvinder) og 861 med uddannelse (434 for mænd og 427 for kvinder). Her-

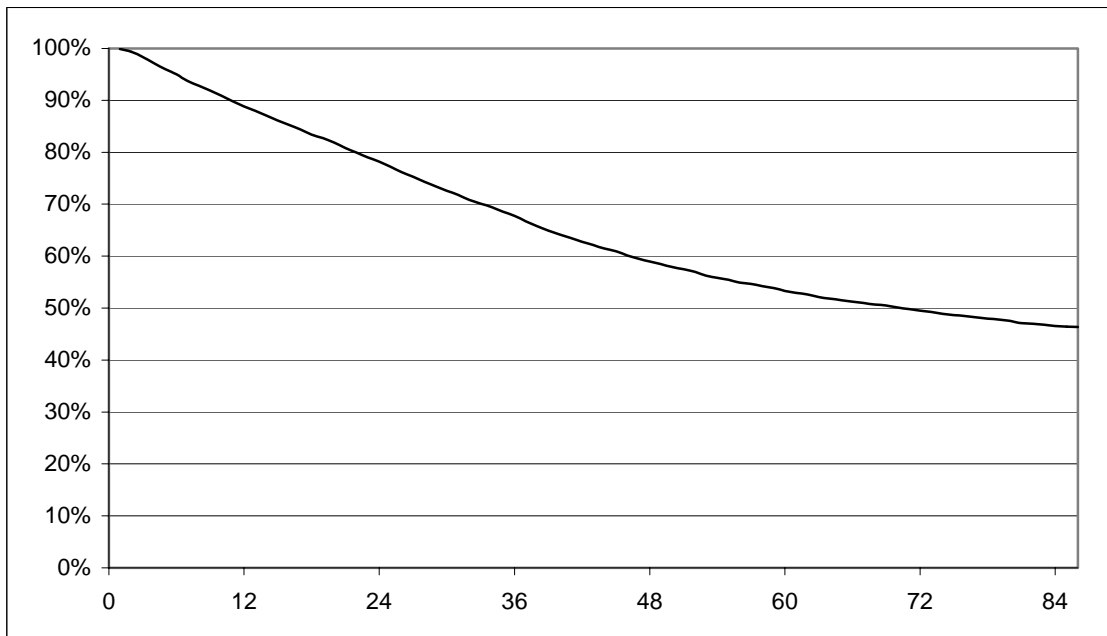
med bliver 36,9% af forløbene afsluttet til selvforsørgelse, herunder uddannelse (42,1% for mændene og 31,9% for kvinderne), mens resten er uafsluttede. Det skal bemærkes, at disse tal ikke betyder, at 36,9% af populationen permanent bliver selvforsørgende; et forløb betragtes som nævnt som afsluttet, når personen skifter til en tilstand, hvor han/hun ikke modtager offentlig forsørgelse, givet at denne tilstand varer i mindst 26 uger, men det udelukker jo ikke, at personen senere modtager offentlig forsørgelse (fx efter at have været selvforsørgende i 30 uger).

Tabel 3.1 Antallet af forløb fordelt efter, om de afsluttes til 26 ugers selvforsørgelse (ekskl. uddannelse) eller uddannelse

	Mænd		Kvinder		I alt	
	Antal	Pct	Antal	Pct	Antal	Pct
Ikke afsluttet	7.461	57,9	8.882	68,1	16.343	63,0
Selvforsørgelse ekskl. uddannelse	4.984	38,7	3.733	28,6	8.717	33,6
Uddannelse	434	3,4	427	3,3	861	3,3
I alt	12.879	100,0	13.042	100,0	25.921	100,0

Når ikke flere udlændinge bliver selvforsørgende eller påbegynder uddannelse i perioden 1999-2006, kan det blandt andet skyldes, at de endnu ikke har været i landet særligt længe, og derfor ikke har haft meget tid til at finde arbejde – hvilket især gør sig gældende for den del af populationen, der er ankommet i 2004 og 2005. Sammenhængen mellem sandsynligheden for endnu ikke at have påbegyndt en periode med varig selvforsørgelse og varigheden fra opholdstilladelse kan aflæses af figur 3.1.

Figur 3.1 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder (beregnet Kaplan-Meier-overlevelseskurve for hele landet)

Af figuren ses, at der er ca. 11%’s sandsynlighed for at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb af en varighed på mindst 26 uger inden for det første år (idet sandsynligheden for endnu ikke at være blevet selvforsørgende efter 12 måneder er ca. 89%). Det ses ligeledes, at sandsynligheden for inden for to år at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb af en varighed på mindst 26 uger er ca. 22% (idet sandsynligheden for endnu ikke at være blevet selvforsørgende efter 24 måneder er ca. 78%). Denne sandsynlighed er 41% efter fire år og 50% efter seks år.

Det skal dog understreges, at den beregnede sandsynlighed er relativt usikkert bestemt ved lange varigheder, da beregningen af sandsynligheden for på et givet tidspunkt at blive selvforsørgende ved varigheder over fx 72 måneder alene er baseret på de få udlændinge, der fik opholdstilladelse i begyndelsen af perioden (i 1999), og som ikke allerede har været selvforsørgende ved kortere varigheder.

Den observerede eller faktiske gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til selvforsørgelse i hver kommune beregnes på grundlag af kurver som den, der (for hele landet) er vist i figur 3.1. Dette gøres for bedst mu-

ligt at udnytte informationen i data, også for de udlændinge, der ikke når at blive selvforsørgende inden for dataperioden (se bilag 1 i Andersen, Heinesen og Husted, 2005b, for en nærmere beskrivelse af metoden).

Den observerede gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til påbegyndelse af et selvforsørgelsesforløb af en varighed på mindst 26 uger kan for landet som helhed beregnes som arealet under kurven i figur 3.1. Da vi imidlertid på grund af den relativt korte dataperiode ikke kan beregne, hvorledes kurven ser ud for varigheder over 86 måneder, kan vi heller ikke beregne den »urestrikerede« gennemsnitlige varighed, men kun »restrikerede« varigheder. (Der henvises til ordlisten i Bilag 5, hvor disse og andre tekniske udtryk er forklaret). Efter 86 måneder er det således kun lidt over halvdelen af udlændingene, der har afsluttet til mere varig selvforsørgelse. Hvor lang den urestrikerede gennemsnitlige varighed er, afhænger derfor af, hvor hurtigt denne gruppe bliver selvforsørgende efter de 86 måneder, men det har vi med den aktuelle dataperiode ingen mulighed for at beregne (uden arbitrære antagelser). Derimod kan vi beregne restrikerede gennemsnitlige varigheder op til fx 40 eller 50 eller 60 måneder. Beregningen af gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer i kapitel 5 er specificeret som restrikerede forventede varigheder, givet kurver som dem i figur 3.1, idet den øvre grænse for varigheden er sat til fire år. Det svarer altså til arealet under kurven i figur 3.1 fra 0 til 48 måneder. Grænsen på fire år er valgt, da beregningen af kurven for lange varigheder er relativt usikker, jf. ovenfor.¹⁹

Det skal bemærkes, at mens antallet af forløb i tabel 3.1 er baseret på, at udlændinge, som har boet i to kommuner (inden påbegyndelse af selvforsørgelse), tæller med som to forløb (jf. afsnit 3.1), er de data, der ligger bag figur 3.1, baseret på, at hver udlænding tæller med som kun et forløb, uanset om han eller hun har flyttet kommune. Det samme gælder figurer og tabeller i afsnit 3.3 nedenfor. Det skyldes, at fokus her er på integrationen i landet som helhed, hvor det er mest relevant at analysere varigheden fra opholdstilladelse til påbegyndelse af selvforsørgelse, uanset om man har flyttet kommune. I den øvrige del af rapporten er det derimod vigtigt at tage højde for kommuneflytninger, da fokus der er på de enkelte kommuners integrationssucces. Kurverne i figur 3.1-3.5 ser dog ikke meget anderledes ud, hvis de i stedet baseres på den alternative definition af forløb (hvor de

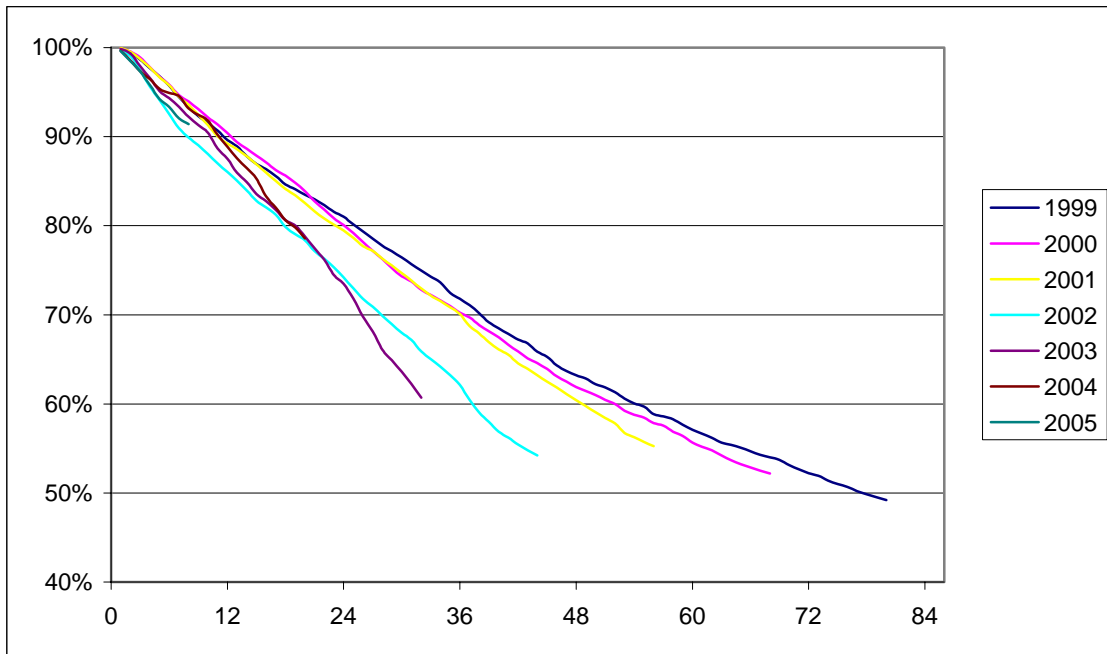
så viser varigheden fra opholdstilladelse *eller kommuneflytning* til påbegyndelse af selvforsørgelse).

3.3 **Udviklingen i integration for landet som helhed**

Udviklingen over tid i integrationssucces for landet som helhed kan belyses ved at analysere varigheden til påbegyndelse af selvforsørgelse for udlændingene opdelt på året for opholdstilladelse. Figur 3.2 viser for udlændinge, der fik opholdstilladelse i henholdsvis 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 og 2005, sandsynligheden for endnu ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb af en varighed på mindst 26 uger. Kurverne i figur 3.2 svarer altså til kurven i figur 3.1, men opdelt efter det år, udlændingene fik opholdstilladelse. Der er samlet 92½ måneder, dvs. godt 7½ år, i analyseperioden 1999-2006. For de, der fik opholdstilladelse i 1999, er den maksimale varighed indtil »succesfuld afslutning«, vi kan måle, ca. 7 år, da succeskriteriet er 26 ugers selvforsørgelse, og det vil kun gælde for den del af 1999-årgangen, der fik opholdstilladelse primo 1999. Vi har derfor valgt kun at vise kurven for 1999-årgangen frem til 80 måneder (seks år og ni måneder). Tilsvarende vises kurven for dem, der fik opholdstilladelse i 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 og 2005 kun frem til henholdsvis 68, 56, 44, 32, 20 og 8 måneder. Selv med denne »afskæring« skal man være opmærksom på, at den sidste del af kurverne er relativt usikkert bestemt, da den alene er baseret på de udlændinge, der fik opholdstilladelse i de første par måneder det pågældende år.

Det ses af figur 3.2, at kurverne for dem, der fik opholdstilladelse i 2002-2004, ligger under kurverne for 1999-2001-årgangene. Umiddelbart tyder dette på, at der har været større succes med integrationen af de udlændinge, der fik opholdstilladelse efter 2002, end dem, der fik opholdstilladelse før 2002.

Figur 3.2 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder. Opdeling efter året for opholdstilladelse (beregnete Kaplan-Meier-overlevelseskurver for hele landet)

Det er dog nødvendigt at fortolke figur 3.2 forsigtigt, da sammensætningen af gruppen af udlændinge er forskellig afhængigt af året for opholdstilladelse, fx med hensyn til deres opholdsgrundlag, og hvilke lande de kommer fra. Som det vil fremgå af analysen i kapitel 4, gælder det fx, at familiesammenførte hurtigere påbegynder et selvforsørgelses- eller uddannelsesforløb end flygtninge, og oprindelseslandet har ligeledes stor betydning for chancen for hurtigt at finde et arbejde.²⁰

For at tage højde for »sammensætningseffekten« mht. opholdsgrundlag er i figur 3.3-3.5 vist figurer svarende til figur 3.2 for henholdsvis flygtninge, familiesammenførte til flygtninge og familiesammenførte til andre end flygtninge. Opdelingen på opholdsgrundlag er også interessant, fordi kommunernes integrationsindsats er mere omfattende i forhold til flygtninge end familiesammenførte, jf. afsnit 2.1.

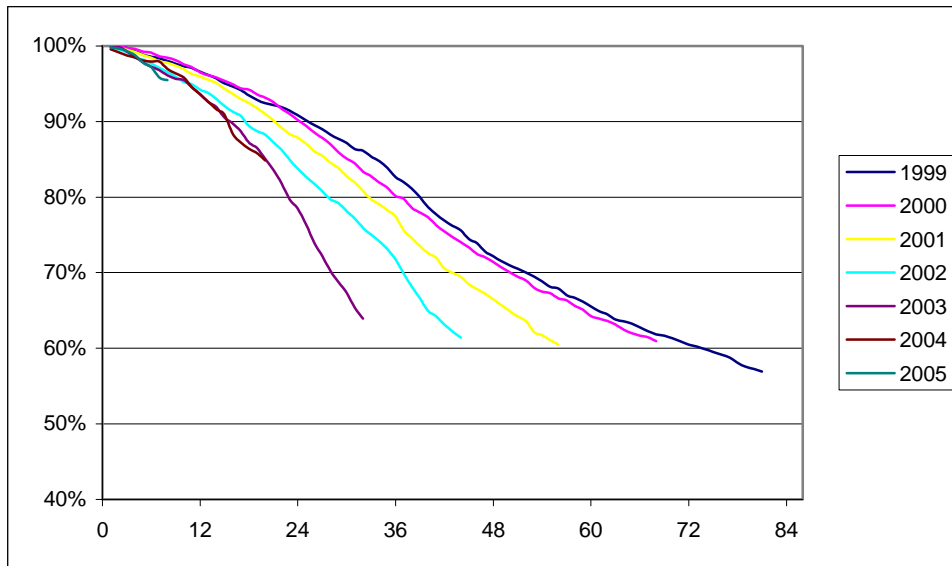
For flygtninge (figur 3.3) ses det, at kurverne for de senere årgange ligger under kurverne for de tidligere årgange med et relativt markant niveauskift for årgangene 2003 og frem. Dette kan være en svag indikation

af, at integrationen af flygtninge har været lidt mere succesfuld for dem, der har fået opholdstilladelse de seneste år, i forhold til dem, der fik opholdstilladelse tidligere. Et lignende billede gør sig gældende for familiesammenførte til flygtninge (figur 3.4), men her synes der at være et markant skift i niveauet allerede i 2002 og frem. Kurverne for årgang 2002 og frem ligger nemlig et godt stykke under kurverne for de tidligere årgange. For familiesammenførte til andre end flygtninge (figur 3.5) ser man også tegn på, at integrationen har været lidt mere succesfuld for dem, der har fået opholdstilladelse de seneste år, i forhold til dem, der fik opholdstilladelse tidligere, om end forskellene over årene er mindre end for de to øvrige grupper.

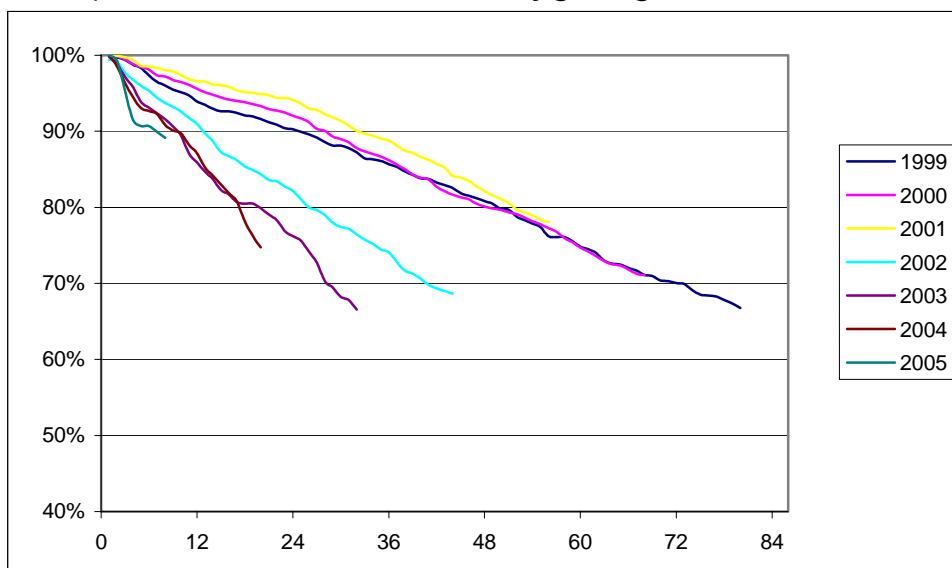
Det generelle billede fra figur 3.2, at integrationen har været mindre succesfuld for de udlændinge, der fik opholdstilladelse i 1999-2001 i forhold til de senere år, skyldes altså ikke en ren sammensætningseffekt med hensyn til opholdsgrundlag. Der synes at kunne spores en forbedring i integrationssuccesen fra 2002-2003 og frem for alle tre grupper – mest markant for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. Men det udelukker selvfølgelig ikke, at det generelle billede fra figur 3.2 til dels kan skyldes konjunkturer eller sammensætningseffekter med hensyn til andre faktorer, fx udlændingenes oprindelseslande, eller udlændingenes uobserverbare karakteristika som fx motivation for at få et arbejde.

Ved sammenligning af figur 3.3 og 3.5 ses tydeligt, at varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse til påbegyndelse af selvforsørgelse i gennemsnit er meget længere for flygtninge end for familiesammenførte til andre end flygtninge.

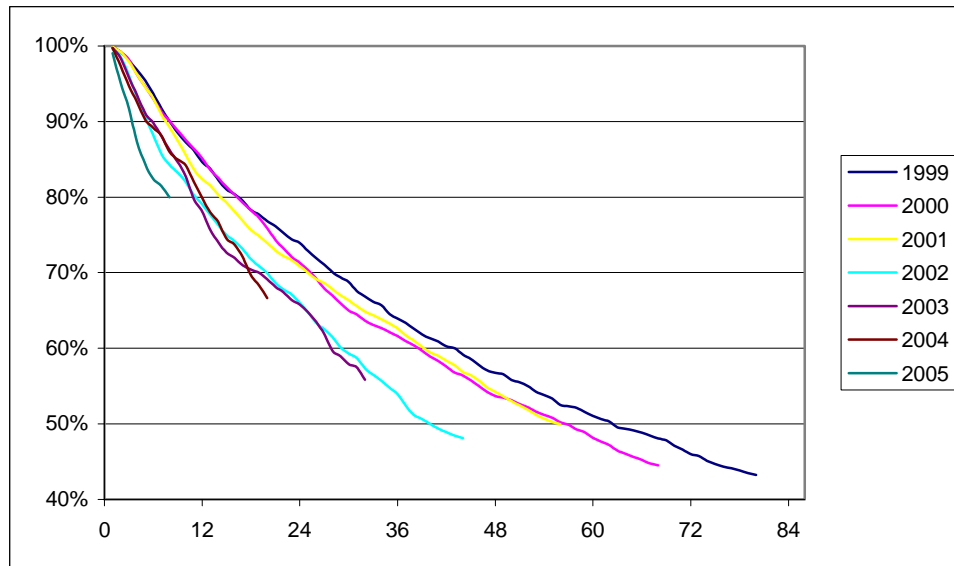
Figur 3.3 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder; opdeling efter året for opholdstilladelse (beregnete Kaplan-Meier-overlevelseskurver for hele landet). *Flygtninge*

Figur 3.4 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder; opdeling efter året for opholdstilladelse (beregnete Kaplan-Meier-overlevelseskurver for hele landet). *Familiesammenførte til flygtninge*

Figur 3.5 Sandsynligheden for ikke at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse, angivet i måneder; opdeling efter året for opholdstilladelse (beregnete Kaplan-Meier-overlevelseskurver for hele landet). *Familiesammenførte til andre end flygtninge*

Udviklingen i integrationen over tid er også beskrevet i tabel 3.2, der bygger på figur 3.2, men i tabellen angives sandsynligheden for at have afsluttet til selvforsørgelse (i mindst 26 uger) ved alternative varigheder fra opholdstilladelse (hvor figur 3.2 viser sandsynligheden for *ikke* at have afsluttet). For eksempel svarer kolonnen »1 år« i tabellen til at aflæse kurverne i figur 3.2 i punktet 12 måneder (og transformere de procenter, der aflæses til 100 minus de pågældende procenter). Det ses af tabellen, at sandsynligheden for at have afsluttet til selvforsørgelse efter ét år var omkring 10-11%, hvis man har fået opholdstilladelse i perioden 1999-2001. Hvis man har fået opholdstilladelse i 2002, stiger sandsynligheden til 14%, hvorefter den falder til 12,5% i 2003 og ca. 11% for personer, som har fået opholdstilladelse i 2004-2005. Efter to år er forskellene større, fx er der en 6-8 procentpoint forskel mellem hhv. 1999-2001-årgangene og 2002-2004-årgangene. Efter tre år er forskellen mellem årgangene igen større. Blandt personer som har fået opholdstilladelse i perioden 1999-2001, er der 28-30% sandsynlighed for at have afsluttet til selvforsørgelse (i mindst 26

uger), mens den er 38-43% for personer, som har fået opholdstilladelse i årene 2002 og 2003.²¹

Tabel 3.2 Sandsynligheden for at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb, der varer i mindst 26 uger, som funktion af varigheden fra tidspunktet for opholdstilladelse. Opdeling efter år for opholdstilladelse

År for opholdstilladelse	Sandsynlighed i procent for at have påbegyndt et selvforsørgelsesforløb som funktion af varigheden fra opholdstilladelse:						
	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år
1999	10,4	19,0	28,2	36,8	42,9	47,8	51,9
2000	9,6	19,9	29,8	38,1	44,3	48,7	
2001	10,8	20,5	29,9	39,6	45,9		
2002	14,0	25,8	37,9	47,8			
2003	12,5	26,5	43,0				
2004	11,1	27,2					
2005	11,2						

4 Statistisk model og beregnede effekter

4.1 Statistisk model

Som nævnt tidligere er benchmarkingindikatoren for kommunernes integrations succes baseret på den gennemsnitlige observerede (eller faktiske) varighed fra opholdstilladelse til selvforsørgelse, dvs. til fravær af offentlig forsørgelse. Med selvforsørgelse eller »fravær af offentlig forsørgelse« menes her og i det følgende fravær af offentlig forsørgelse (bortset fra SU) i mindst 26 uger (jf. de foregående afsnit).

I beregningen af benchmarkingindikatoren korrigeres der imidlertid for, at kommunerne har forskellige vilkår, herunder at udlændingene i de forskellige kommuner har forskellige karakteristika, og at de strukturelle forhold varierer fra kommune til kommune (fx med hensyn til omfanget af ledighed). Korrektionerne beregnes ud fra en statistisk model for hele populationen, der dog estimeres særskilt for mænd og kvinder.

Den anvendte statistiske model er en såkaldt varighedsmodel (nærmere bestemt en proportional hazardmodel), der er kendetegnet ved ikke blot at beskrive sandsynligheden for, at en hændelse (her: selvforsørgelse) indtræffer, men varigheden af den periode, der går, fra en person har mulighed for at opnå hændelsen, til hændelsen indtræffer. Hermed spiller tidsaspektet en væsentlig rolle i denne analyseform. Den grundlæggende dataenhed i modellen er forløb, og ikke personer. I analyserne i denne rapport er starttidspunktet for et forløb defineret som datoen for opholdstilladelse (eller kommuneflytning), idet det er fra dette tidspunkt, at personen er påvirket af kommunernes integrationsindsats²², mens hændelsen, eller sluttidspunktet, er defineret ved, at personen kommer ud af offentlig forsørgelse. Forløbet

for personer, der ikke når at blive selvforsørgende (i mindst 26 uger) i løbet af analyseperioden, kender vi ikke varigheden af (vi ved ikke, hvornår de bliver selvforsørgende eller påbegynder uddannelse), men vi ved dog, at varigheden mindst er tidsrummet fra opholdstilladelsen til sluttidspunktet i dataperioden, dvs. uge 37 i 2006 (eller til personen udvandrer eller dør). Denne oplysning udnyttes i varighedsanalysen.

Et væsentligt begreb i varighedsanalysen er *afgangsraten* (også kaldet *hazardraten*). Afgangsraten på et givet tidspunkt er sandsynligheden for at afslutte forløbet (dvs. komme ud af offentlig forsørgelse) inden for en kort periode efter dette tidspunkt, givet at forløbet ikke allerede er afsluttet. Når afgangsraten vokser, øges sandsynligheden for, at forløbet afsluttes (til selvforsørgelse), og den forventede varighed til selvforsørgelse mindskes.

Afgangsraten for en given person på et givet tidspunkt afhænger af såvel varigheden af forløbet indtil dette tidspunkt som personens karakteristika og generelle vilkår for den kommune, hvor personen bor. Den statistiske model er beskrevet mere detaljeret i bilag 1 i Andersen et al. (2005a og 2005b).

De karakteristika vedrørende den enkelte udlænding og bopælskommunen, der inddrages i de statistiske analyser for at forklare variationen i afgangsraten (og dermed varigheden), benævnes i det følgende de forklarende variabler. *De forklarende variabler vedrørende de enkelte udlændinge*, der indgår i den statistiske model, er:

- køn
- opholdsgrundlag
- om man tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark
- oprindelsesland
- alder
- om personen bor sammen med en partner, og om det i givet fald er en dansker
- børn (forskellige variabler for alder og antal og for, om udlændingen er enlig)
- år for opholdstilladelse
- helbred (målt ved antal sygesikringsydelse, og om personen har humanitær opholdstilladelse eller er kvoteflygtning)²³
- hvilket spor i danskundervisningen personen er blevet placeret på

- om personen har boet i andre kommuner før den aktuelle bopælskommune, og i givet fald, hvor lang tid.

Valget af disse variabler kan begrundes med udgangspunkt i tidligere analyser inden for feltet (se Andersen et al. (2005a), for en nærmere diskussion).

I analyserne indgår 27 variabler for oprindelsesland. Der er medtaget en indikator for specifikke oprindelseslande, hvis der er registreret mere end 200 forløb for personer fra det pågældende land (hvor disse 200 forløb kan knytte sig til både den mandlige og den kvindelige del af populationen).²⁴ De resterende oprindelseslande er grupperet som øvrige lande i henholdsvis Asien, Syd- og Mellemamerika, Afrika og Europa, samt øvrige lande. »Øvrige europæiske lande« er referencekategori og består af de europæiske lande (uden for EU15 og Norden), for hvilke der ikke indgår særlige variabler i analysen (herunder Ukraine, Rumænien, Makedonien, Bulgarien, Albanien, Ungarn, Estland, Letland, Litauen, Hviderusland, Moldova og Kroatien).

Som indikator for personernes helbredstilstand ved indvandring udnyttes oplysninger om antallet af sygesikringsydelser (dvs. kontakter til den primære sundhedssektor, herunder praktiserende læger) i året for opholdstilladelse. Antallet af kontakter for en person ganges op i forhold til, hvor mange dage personen har været i Danmark i året for opholdstilladelse. Hvis datoen for opholdstilladelse fx er 1. juli, ganges det registrerede antal ydelser (fra 1. juli til 31. december) med 2. Hermed tages højde for den helbredsmæssige forskel, der må tænkes at være mellem to personer, der begge er registreret med fx fem ydelser i indvandringsåret, men hvor den ene er indvandret i januar, og den anden i december.²⁵ Der indgår i analysen indikatorer for, om personen har fået humanitær opholdstilladelse eller er kvoteflygtning, hvilket også kan opfattes som helbredsindikatorer.

Placering på spor i danskundervisningen (der foretages af sprogcentre) måler udlændingens forudsætninger for at lære dansk. En placering på spor 1 betyder normalt, at personen er analfabet, en placering på spor 2 svarer normalt til, at personen har en kort uddannelse fra hjemlandet, mens spor 3 normalt svarer til en længerevarende skoleuddannelse. Variablerne afspejler således i høj grad personens uddannelsesniveau.

Der inddrages tillige følgende *forklarende variabler* for *det pendlingsområde, kommunen tilhører*:

- Den lokale ledighedsprocent.
- Antallet af arbejdspladser i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder.

En høj lokal ledighedsprocent betyder, at det er vanskeligere for kommunens borgere, herunder udlændinge, hurtigt at finde arbejde, hvilket forventes at øge varigheden indtil selvforsørgelse (dvs. mindske afgangsraten). Hvis antallet af arbejdspladser i pendlingsområdet (i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) er højt, forventes, at det, alt andet lige, er nemmere for udlændinge at finde job og dermed blive selvforsørgende.^{26 27}

Effekten af de forklarende variabler på afgangsraten er beregnet særskilt for mænd og kvinder. Analyseperioden er fra og med 1999 til og med uge 37 i 2006.

Det bør bemærkes, at for et givet forløb er værdierne af de forklarende variabler baseret på registreringerne i *året for forløbets start*. Det gælder for variabler på både individ- og aggregeret niveau. Det vil fx sige, at et forløb med værdien 1 for variabelen »enlig« er karakteriseret ved, at personen var enlig i det år, hvor forløbet startede – men ikke nødvendigvis ved forløbets afslutning. Det samme gør sig gældende for variablerne for pendlingsområdet. Den værdi for fx ledighed, der anvendes som forklarende variabel, er ledighedsprocenten for det år, forløbet starter, dvs. for det år, personen får opholdstilladelse (eller flytter fra en anden kommune), og altså ikke for efterfølgende år (fx det år, personen evt. bliver selvforsørgende).²⁸

4.2 Effekter af de forklarende variabler

I dette afsnit beskrives kort de væsentligste resultater med hensyn til de beregnede effekter af de forklarende variabler.²⁹ I bilag 1 findes detaljerede tabeller med resultaterne for henholdsvis mænd og kvinder.³⁰ De første kolonner i tabellerne viser gennemsnit, minimum og maksimum for de forklarende variabler, og de sidste viser estimationsresultater (beregnet koefficient til hazardraten til selvforsørgelse eller uddannelse, en indika-

tion af, om den er statistisk signifikant, samt koefficientens standardafvigelse). De fleste resultater med hensyn til effekter af de forklarende variable ligner meget resultaterne fra de tidligere benchmarkinganalyser i Husted og Heinesen (2007) og Andersen et al. (2005a), hvor resultaterne er beskrevet mere grundigt.

4.2.1 Effekter af forklarende variable på individniveau

Der indgår (som beskrevet ovenfor) et stort antal forklarende variable på individniveau, og langt de fleste er statistisk signifikante.

Variablerne for *opholdsgrundlag* er stærkt signifikante og har store effekter. Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge har således markant mindre sandsynlighed for hurtigt at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse sammenlignet med familiesammenførte til andre end flygtninge. Det gælder både for mænd og kvinder. Hvis man *tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark*, har kvinderne større sandsynlighed for hurtigt at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse.

Mange af variablerne for *oprindelsesland* er også stærkt signifikante og har store effekter. Personer fra specielt Libanon, Somalia, Syrien, Iran, Irak og Afghanistan (hvorfra der kommer forholdsvis mange udlændinge) har en markant lavere sandsynlighed for hurtigt at komme i beskæftigelse eller uddannelse.

Alder har ligeledes stor betydning. Jo yngre udlændingene er, desto større er chancen for hurtigt at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse. Alderseffekten er større for mænd end for kvinder.

At bo sammen med en *dansk partner* er positivt korreleret med sandsynligheden for hurtigt at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse. Dette resultat kan muligvis skyldes en såkaldt selektionseffekt. Dvs. at personer, som bor sammen med en dansk partner, har særlige uobserverede karakteristika (fx sociale kompetencer, kulturforståelse), som gavner deres muligheder på det danske arbejdsmarked, men som ikke er afspejlet i de observerbare karakteristika. For kvinder er der ikke signifikant forskel på effekterne for henholdsvis enlige og dem, der bor sammen med en partner, der er udlænding. For mænd er der en positiv effekt af at være enlig.

At have små *børn* påvirker chancen for hurtigt at blive selvforsørgende negativt både for mænd og kvinder. Effekten er dog størst for kvinder, og for kvinder er effekten af at have små børn større for enlige end for par.

Helbred målt ved antallet af kontakter til den primære sundhedssektor (antal sygesikringsydelse) har betydning: Hvis man har mange kontakter, er sandsynligheden for hurtigt at blive selvforsørgende lille. Effekten af at være kvoteflytning eller have humanitær opholdstilladelse er også signifikant negativ som forventet.

Jo ringere *forudsætninger for at lære dansk* (målt ved placeringen på spor i danskundervisningen), desto mindre er chancen for hurtigt at blive selvforsørgende.

Hvis en person er *flyttet* fra en anden kommune, har det en positiv effekt på sandsynligheden for hurtigt at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse. Dette resultat afspejler blandt andet, at personer, der har opholdt sig fx tre år i en anden kommune, har større chance for at blive selvforsørgende end personer, der netop har fået opholdstilladelse, fx pga. bedre danskundskaber. Den beregnede effekt af kommuneflytning modsvarer således omtrent stigningen i afgangsraten over de tre første år efter opholdstilladelse (se afsnit 4.2.3 nedenfor). Resultatet kan muligvis også dække over, at personer, der flytter kommune, i nogle tilfælde selv har fundet et job i en anden kommune, eller at disse personer i gennemsnit er mere motiverede for at finde et arbejde.

4.2.2 **Effekter af forklarende variabler for pendlingsområder**

Begge variabler for pendlingsområder har betydning for chancen for hurtigt at blive selvforsørgende. Den lokale ledighedsprocent er især af stor betydning for mændene: Jo større ledighedsprocent, desto mindre sandsynlighed for hurtigt at blive selvforsørgende. Antallet af arbejdspladser i kommunen i forhold til antallet af indbyggere i den erhvervsaktive alder har en stor positiv effekt på chancen for hurtigt at blive selvforsørgende, og effekten er størst for mænd.

4.2.3 **Varighedsafhængighed**

Den statistiske model tager hensyn til, at afgangsraten (sandsynligheden for at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse inden for et kort tidsrum) kan være forskellig afhængig af, hvor lang tid der er gået fra datoen for opholdstilladelse (eller fra kommuneflytning), jf. de sidste 11 variabler i tabel B1.1 og B1.2. Afgangsraten vokser, jo længere tid der går fra opholdstilladelsen. En forklaring herpå kan være, at forudsætningerne for at få et job øges, jo længere tid man har været i Danmark, fx pga. bedre dansk kundskaber. En anden forklaring kan være, at risikoen for at miste retten til offentlig forsørgelse øges med opholdstiden for dem, der ikke finder beskæftigelse.³¹

5 Benchmarkingindikatoren

I dette kapitel opstilles for de nye kommuner en benchmarkingindikator for succes af kommunernes integrationsindsats, når »succeskriteriet« er selvforsørgelse eller uddannelse i mindst 26 uger. Det er en indikator beregnet for den nye kommuneinddeling, men da den er beregnet på historiske data, før denne inddeling trådte i kraft, er det klart, at indikatoren for en ny kommune, der består af flere gamle kommuner, blot er udtryk for et vægtet gennemsnit af indikatorerne for disse gamle kommuner (vægtet i forhold til antallet udlændinge omfattet af integrationsloven). I Bilag 2 beskrives de tilsvarende resultater for den gamle kommuneinddeling.

Indikatoren er baseret på den gennemsnitlige varighed i kommunerne fra opholdstilladelse til påbegyndelse af selvforsørgelse eller uddannelse, idet der på baggrund af den i kapitel 4 beskrevne model korrigeres for effekterne af, at kommunerne er forskellige med hensyn til udlændingenes individuelle karakteristika og lokale arbejdsmarkedsforhold. Denne korrektion betyder, at indikatoren i væsentlig større udstrækning er udtryk for kommunernes relative indsats end mere simple nøgletal for selvforsørgelse.

Som fremhævet i afsnit 1.4 skal det dog understreges, at den opstillede indikator trods alt er meget grov, og at den foruden kommunernes relative indsats også vil afspejle kommunale forskelle i udlændingegruppens sammensætning og generelle vilkår, der ikke har kunnet tages højde for i den statistiske model. For eksempel har vi ikke data for udlændingenes erhvervs erfaring fra oprindelseslandet, eller hvor lang tid de har været i Danmark, før de fik opholdstilladelse, og deres uddannelse har vi kun en ufuldstændig indikator for i form af placeringen på spor i danskundervis-

ningen. Vi har desuden kun meget ufuldstændige mål for udlændingenes helbredsstatus (nemlig antal kontakter med den primære sundhedssektor, samt indikatorer for humanitær opholdstilladelse og kvoteflygtninge). Der er således ikke variabler, som mere præcist afspejler fx krigstraumer, alvorlige psykiske eller fysiske helbredsproblemer eller misbrugsproblemer. Endelig kan nævnes, at der naturligvis er foretaget en række valg med hensyn til den præcise måde, hvorpå indikatoren udregnes, som også kan have en vis betydning for resultaterne. Et eksempel herpå er betydningen af den præcise specifikation af succeskriteriet.

Da analysen er baseret på data for godt 7½ år (fra 1999 til og med uge 37 i 2006), er det af tekniske grunde valgt at basere indikatoren på den forventede varighed (til påbegyndelse af varig selvforsørgelse eller uddannelse) *op til fire år*. Det betyder, at den beregnede gennemsnitlige varighed i hver enkelt kommune højst kan være fire år (hvilket vil forekomme, hvis ingen udlændinge inden for fire år er blevet selvforsørgende eller har påbegyndt uddannelse af en varighed på mindst 26 uger). Grænsen på fire år er valgt som et kompromis mellem to hensyn. For det første vil vi gerne udnytte mest mulig information i data, hvilket kunne tilsige, at man beregnede den gennemsnitlige varighed op til et tidspunkt, der lå tæt på seks år (dvs. den samlede dataperiode). Men på den anden side er problemet, at denne beregning bliver meget usikker for især kommuner med få udlændinge, især hvis de er ankommet til kommunen relativt sent i dataperioden, fordi beregningen af sandsynligheden for at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse ved varigheder over fx fire år bliver baseret på relativt få observationer (nemlig de udlændinge, der er ankommet til kommunen i 1999-2001, som stadig er i kommunen, og som endnu ikke har påbegyndt beskæftigelse eller uddannelse).

5.1 **Gennemsnitlig varighed til selvforsørgelse**

Tabel 5.1 viser for hver kommune den gennemsnitlige varighed, antal forløb og antal og andel af forløb, der afsluttes til selvforsørgelse eller uddannelse i mindst 26 uger. Der er vist tal for de 90 af de 98 nye kommuner, som har mindst 80 udlændinge omfattet af analysen. I første række i tabellen er vist den gennemsnitlige varighed for hele landet (svarende til

et vægtet gennemsnit over samtlige kommuner) samt det samlede antal forløb og afslutninger til selvforsørgelse eller uddannelse. Det ses, at den gennemsnitlige varighed for hele landet er 37,5 måneder (givet den valgte restriktion på fire år). Det skal understreges, at de beregnede gennemsnitlige varigheder, som er angivet i tabellens første kolonne, *ikke* er korrigeret for forskelle i udlændingenes og kommunernes karakteristika. En lav værdi af den gennemsnitlige varighed i en kommune (relativt til gennemsnittet for hele landet) kan afspejle en god integrationsindsats i relation til at få udlændingene i selvforsørgelse eller uddannelse, men kan også skyldes, at udlændingenes eller kommunens karakteristika er særlig gunstige.

Det skal også understreges, at andelen af forløb, der afsluttes til selvforsørgelse eller uddannelse (den sidste kolonne i tabellen), heller ikke er korrigeret for de nævnte forhold. Forskellene mellem kommuner i denne andel kan bl.a. skyldes, at en stor del af udlændingene i nogle kommuner har fået opholdstilladelse i de seneste år, hvorfor de ikke har haft så lang tid til at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse, mens flere udlændinge i andre kommuner er ankommet tidligere.

Tabel 5.1 Observeret gennemsnitlig varighed, antal forløb og andelen af forløb, der afsluttes til selvforsørgelse, blandt kommuner med mindst 80 udlændinge omfattet af analysen

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I selvforsørgelse	Pct. afsluttede forløb
Hele landet	37,5	25921	9578	37
København	31,2	2543	1340	53
Frederiksberg	31,1	269	135	50
Ballerup	31,4	144	74	51
Brøndby	37,4	113	44	39
Gentofte	38,6	278	103	37
Gladsaxe	36,9	240	94	39
Glostrup	29,1	103	72	70
Albertslund	23,5	117	81	69
Hvidovre	30,3	146	86	59
Høje-Taastrup	21,6	209	144	69
Lyngby-Taarbæk	36,6	276	132	48
Rødovre	29,4	164	88	54
Ishøj	23,6	84	52	62
Tårnby	35,3	180	77	43
Furesø	37,0	158	63	40
Allerød	34,9	130	64	49
Fredensborg	36,7	169	65	39
Helsingør	36,3	174	67	39

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I selv-forsørgelse	Pct. afsluttede forløb
Hillerød	38,8	214	76	36
Hørsholm	36,6	119	54	45
Rudersdal	38,4	237	85	36
Egedal	34,5	208	117	56
Frederikssund	39,2	195	74	38
Greve	34,6	135	62	46
Køge	38,7	233	66	28
Frederiksværk-Hundested	38,4	80	27	34
Roskilde	36,2	345	153	44
Solrød	40,6	120	34	28
Gribskov	41,7	173	43	25
Odsherred	42,0	178	38	21
Holbæk	39,0	365	110	30
Faxe	42,7	215	51	24
Kalundborg	39,7	293	90	31
Ringsted	37,8	103	31	30
Slagelse	35,9	317	121	38
Stevns	43,4	141	31	22
Sorø	40,7	178	54	30
Lejre	40,9	156	50	32
Lolland	41,0	193	59	31
Næstved	40,3	411	132	32
Guldborgsund	40,4	301	89	30
Vordingborg	39,9	237	73	31
Bornholm	41,7	210	46	22
Middelfart	39,0	181	69	38
Assens	42,6	237	44	19
Faaborg-Midtfyn	39,4	290	97	33
Kerteminde	39,6	149	45	30
Nyborg	40,0	128	43	34
Odense	39,1	1055	316	30
Svendborg	39,9	223	61	27
Bogense	41,5	193	59	31
Haderslev	39,3	234	80	34
Billund	31,0	128	75	59
Sønderborg	39,3	396	147	37
Tønder	39,0	195	59	30
Esbjerg	37,7	543	170	31
Varde	39,4	311	102	33
Vejen	36,0	143	56	39
Aabenraa	38,2	262	110	42
Fredericia	35,7	224	87	39
Horsens	32,9	270	132	49
Kolding	37,6	370	140	38
Vejle	37,1	537	207	39
Herning	39,2	348	125	36
Holstebro	39,1	273	87	32
Lemvig	40,5	109	28	26
Struer	38,9	118	37	31
Syddjurs	41,1	203	54	27
Norrdjurs	41,6	164	36	22

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I selv-forsørgelse	Pct. afsluttede forløb
Favrskov	41,7	205	55	27
Odder	39,6	141	48	34
Randers	40,2	409	122	30
Silkeborg	38,5	451	153	34
Skanderborg	40,1	316	109	35
Århus	35,8	1793	719	40
Ikast-Brande	33,0	143	73	51
Ringkøbing-Skjern	39,2	343	119	35
Hedensted	39,6	256	107	42
Morsø	40,1	114	44	39
Skive	42,9	224	45	20
Thisted	36,9	222	84	38
Viborg	41,2	465	125	27
Brønderslev-Dronninglund	41,2	229	54	24
Frederikshavn	39,9	362	106	29
Vesthimmerlands	40,3	148	44	30
Rebild	43,5	150	36	24
Mariagerfjord	41,1	165	40	24
Jammerbugt	40,4	259	64	25
Aalborg	39,2	797	246	31
Hjørring	39,8	329	95	29

5.2 Benchmarkingindikatoren

For hver kommune er beregnet en benchmarkingindikator, som angiver forskellen mellem observeret og forventet gennemsnitlig varighed indtil selvforsørgelse eller uddannelse (med restriktion af begge beregnede varigheder til højst fire år).³² Derved korrigeres ved hjælp af den statistiske model for, at kommunernes vilkår er forskellige med hensyn til alle de faktorer, der er beskrevet i kapitel 4. På baggrund af en rangordning af kommunerne efter indikatoren, opdeles de i kvintiler (femtede). Karakteristika for de fem kvintiler er vist i tabel 5.2, og de kommuner, der indgår i kvintilerne, er vist i tabel 5.3 (ordnet alfabetisk i hvert kvintil). Når resultaterne vises på denne måde (i stedet for med angivelse af den præcise indikator for hver kommune), er det, fordi der er en vis usikkerhed på denne type af beregninger, således at det er mere hensigtsmæssigt at fokusere på kommunernes omtrentlige placering i fordelingen end på deres specifikke placering. Det er dog klart, at usikkerheden også er relevant i relation til kommunernes placering i kvintiler: Indikatorværdierne for de kommuner, der ligger nederst i et kvintil, vil være meget tæt på værdierne

for de kommuner, der ligger øverst i det næste kvintil.

De første tre kolonner i tabel 5.2 viser minimum, gennemsnit og maksimum for benchmarkingindikatoren for de 18 kommuner i hvert kvintil. Den gennemsnitlige værdi af indikatoren i et givet kvintil er beregnet som et vægtet gennemsnit. For kommunerne i første kvintil er den gennemsnitlige indikator -2,1, dvs. at den gennemsnitlige varighed til selvforsørgelse eller uddannelse er 2,1 måneder kortere, end man skulle forvente ifølge den i kapitel 4 beskrevne statistiske model. For kommunerne i femte kvintil er den gennemsnitlige indikator 2,1, hvilket altså vil sige, at den gennemsnitlige varighed er 2,1 måneder længere, end man skulle forvente ud fra modellen. Variationen er naturligvis større, når man ser på enkeltkommuner: Den mindste værdi af indikatoren i første kvintil er -7,9 måneder, og den største værdi i femte kvintil er +5,4 måneder.

De tre følgende kolonner i tabel 5.2 viser tilsvarende for hvert kvintil minimum, gennemsnit og maksimum for de observerede gennemsnitlige varigheder, der er vist for de enkelte kommuner i tabel 5.1. Tilsvarende tal for de forventede gennemsnitlige varigheder er vist i de tre efterfølgende kolonner. For hvert kvintil er den (vægtede) gennemsnitlige benchmarkingindikator lig med forskellen mellem de (vægtede) gennemsnitlige observerede og forventede varigheder (bortset fra afrunding). De forventede gennemsnitlige varigheder for de enkelte kommuner er udtryk for den samlede effekt af rammevilkårene for kommunerne, idet rammevilkårene er givet ved alle de variabler, der indgår i den statistiske model beskrevet i kapitel 4.

For indikatoren for hver kommune er beregnet en standardafvigelse, som er udtryk for den statistiske usikkerhed på indikatoren. Herudfra kan man for hver kommune få en indikation af, hvorvidt indikatoren er statistisk signifikant forskellig fra landsgennemsnittet. I de sidste kolonner i tabellen er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuners indikatorer der er signifikant forskellige fra landsgennemsnittet (dvs. signifikante på 5%-niveau), og hvor mange der er svagt signifikante (på henholdsvis 10%- og 20%-niveau). Det er ikke overraskende, at langt de fleste kommuner med signifikante forskelle ligger i første eller femte kvintil, da det er her, forskellene i forhold til landsgennemsnittet er størst.

Tabel 5.2 Karakteristika for de fem kvintiler: Benchmarkingindikator samt observerede og forventede gennemsnitlige varigheder

Kvintil	Benchmarking-indikator			Observeret gns. varighed			Forventet gns. varighed			Antal kommuner signifikant forskellig fra landsgns.			Antal
	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	5%	10%	20%	
1	-7,9	-2,1	-1,2	21,6	31,6	38,2	27,1	33,7	39,5	6	3	2	18
2	-1,2	-0,5	-0,2	35,3	37,5	41,7	36,1	38,0	42,6	0	0	1	18
3	0,0	0,2	0,6	36,9	39,5	42,0	36,8	39,3	41,6	0	0	0	18
4	0,7	1,1	1,4	36,7	39,6	41,7	35,6	38,5	40,6	0	1	4	18
5	1,5	2,1	5,4	36,6	40,5	43,5	32,0	38,4	41,5	8	5	5	18

Tabel 5.3 viser, hvilke kommuner der er placeret i hver af de fem kvintiler (ordnet alfabetisk i hvert kvintil). Første kvintil består af den femtedel af kommunerne, der ifølge benchmarkingindikatoren har størst succes med integration af udlændinge målt ved selvforsørgelse. Femte kvintil består af den femtedel, der ifølge indikatoren har mindst succes.

Tabel 5.3 Rangordning af kommuner med mindst 80 udlændinge: Opdeling i kvintiler efter benchmarkingindikatoren. Inden for kvintiler er kommunerne listet i alfabetisk rækkefølge

1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
Aabenraa	Bornholm	Aalborg	Brønderslev-Dronninglund	Assens
Albertslund	Esbjerg	Frederikssund	Favrskov	Bogense
Allerød	Faaborg-Midtfyn	Guldborgsund	Fredensborg	Brøndby
Ballerup	Fredericia	Hedensted	Furesø	Faxe
Billund	Frederikshavn	Holbæk	Gentofte	Gladsaxe
Egedal	Frederiksværk-Hundested	Jammerbugt	Haderslev	Gribskov
Frederiksberg	Helsingør	Kalundborg	Hillerød	Herning
Glostrup	Hjørring	Køge	Holstebro	Lemvig
Greve	Hørsholm	Middelfart	Lejre	Lolland
Horsens	Kerteminde	Norddjurs	Mariagerfjord	Lyngby-Taarbæk
Hvidovre	Kolding	Odsherred	Nyborg	Morsø
Høje-Taastrup	Ringsted	Rudersdal	Næstved	Rebild
Ikast-Brande	Roskilde	Struer	Odder	Ringkøbing-Skjern
Ishøj	Silkeborg	Svendborg	Odense	Skive
København	Skanderborg	Sønderborg	Randers	Solrød
Rødovre	Tårnby	Thisted	Sorø	Stevns
Slagelse	Vejle	Vesthimmerlands	Tønder	Syddjurs
Vejen	Århus	Vordingborg	Varde	Viborg

Som det ses af tabel 5.2, er der væsentlig større forskel i indikatoren mellem kommunerne inden for henholdsvis første og femte kvintil, end der er

mellem kommunerne inden for de øvrige kvintiler. Man kan derfor argumentere for, at det er interessant at splitte disse to kvintiler op. I tabel 5.4 er derfor vist »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren. Kommunerne i »top 10« er altså dem, der ifølge indikatoren har størst integrationssucces målt ved selvforsørgelse, mens »bund 10«-kommunerne har mindst succes.

Tabel 5.4 Rangordning af kommuner med mindst 80 udlændinge: De 10 kommuner, der ligger henholdsvis øverst og nederst i rangordenen efter benchmarkingindikatoren, listet alfabetisk

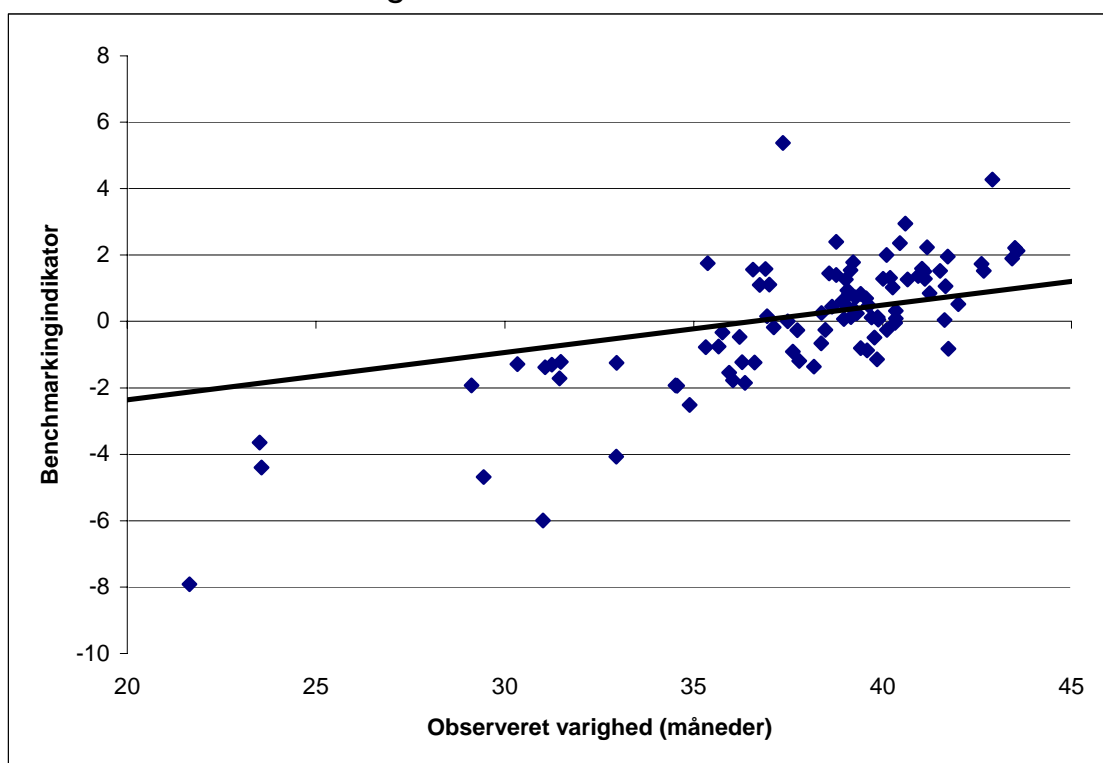
Top	Bund
Albertslund	Brøndby
Allerød	Gribskov
Billund	Lemvig
Egedal	Morsø
Glostrup	Rebild
Greve	Ringkøbing-Skjern
Horsens	Skive
Høje-Taastrup	Solrød
Ishøj	Stevns
Rødovre	Viborg

5.3 Sammenhængen mellem gennemsnitlig varighed og indikator

Figur 5.1 viser sammenhængen mellem »observeret« (eller »faktisk«) gennemsnitlig varighed og benchmarkingindikatorens værdier for de 90 kommuner i tabel 5.1 og 5.3 (idet varighederne igen er restrikeret til fire år). Desuden er indtegnet regressionslinjen eller tendenslinjen (dvs. den rette linje, der beskriver sammenhængen bedst). Det ses, at der (som ventet) er en positiv korrelation, således at kommuner med en relativt lang gennemsnitlig varighed ifølge de ukorrigerede tal i de fleste tilfælde også har en relativt lang gennemsnitlig varighed ifølge den korrigerede benchmarkingindikator. Men samtidig ses, at korrektionen har stor betydning for en del kommuners relative placering. For eksempel ses, at punkterne for et antal kommuner med en »observeret« varighed mellem 28 og 33 måneder svarer til benchmarkingindikatorer, der varierer mellem -1 og -6. Disse kommuner, der ligger tæt på hinanden i rangordningen efter den ukorrigerede varighed, er placeret meget forskelligt i fordelingen efter

benchmarkingindikatoren. Noget tilsvarende gælder for kommunerne med en ukorrigeret gennemsnitlig varighed omkring 40 måneder.³³

Figur 5.1 Sammenhæng mellem gennemsnitlig varighed og benchmarkingindikator (restrikterede varigheder op til fire år). De 90 kommuner, der har mindst 80 udlændinge

I tabel 5.5 er gennemsnit og variation for benchmarkingindikatoren vist for de 90 kommuner med mindst 80 udlændinge. Det ses, at variansen mellem kommuner i varighed til selvforsørgelse eller uddannelse er væsentlig større for den ukorrigerede gennemsnitlige varighed end for den korrigerede gennemsnitlige varighed (dvs. benchmarkingindikatoren): Variansen reduceres med 78% som følge af korrektionerne baseret på den statistiske model. Dette er udtryk for, at de faktorer, der indgår i den statistiske model, kan forklare en meget stor del af variationen i gennemsnitlige varigheder mellem kommuner.

Tabel 5.5 Gennemsnit og variation for ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces (dvs. hhv. observerede gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer) De 90 kommuner, der har mindst 80 udlændinge

Type af indikator	Gennemsnit	Standardafvigelse	Minimum	Maksimum	Varians	Reduktion i varians (procent)
Ukorrigeret	37,81	4,21	21,65	43,50	17,75	
Korrigeret	0,01	1,97	-7,91	5,38	3,88	78

Tabel 5.6 viser ved hjælp af en såkaldt transitionsmatrix kommunernes placering i forhold til hhv. den ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces, dvs. hhv. den observerede gennemsnitlige varighed og benchmarkingindikatoren. De 90 kommuner, der har mindst 80 udlændinge, er inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 18 i hver. Hvis kommunerne havde samme placering ifølge de to indikatorer, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. diagonalen ville have værdien 18 i alle fem celler), mens der ville stå 0 uden for diagonalen.

Det er ikke tilfældet. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at 15 af de 18 kommuner, der ligger i første kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, også er i første kvartil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 3 kommuner bliver placeret i andet kvartil. Ligeledes, af de 18 kommuner, der ligger i femte kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, ligger 10 også i femte kvartil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 5 rykkes til fjerde kvartil, og 3 til andet eller tredje kvartil.

Så der er naturligvis en tæt sammenhæng mellem de to indikatorer, men den korrigerede benchmarkingindikator rykker alligevel nogle kommuner temmelig meget på tværs af kvintiler. Det bemærkes for eksempel, at 8 kommuner, som ville have optrådt i andet, tredje eller fjerde kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, placeres i femte kvartil ifølge benchmarkingindikatoren. Med andre ord ville almindelige nøgletal for disse kommuner tegne et mere positivt billede af integrationsindsatsens succes, end benchmarkingindikatoren gør.

Tabel 5.6 Transitionsmatrix mellem placering efter henholdsvis korrigerede og ukorrigerede indikatorer. Kvintiler

	KORRIGERET, kvintil					I alt
	1	2	3	4	5	
UKORRIGERET, kvintil						18
1	15	3	0	0	0	
2	3	8	2	2	3	18
3	0	2	7	7	2	18
4	0	4	7	4	3	18
5	0	1	2	5	10	18
I alt	18	18	18	18	18	90

Tabel 5.7 viser, hvilke kommuner der er placeret i hver af kvintilerne ifølge hhv. den ukorrigerede og den korrigerede indikator. Inden for hver kvintil er kommunerne listet alfabetisk.

Tabel 5.7 Transitionsmatrix mellem placering efter henholdsvis korrigerede og ukorrigerede benchmarkingindikatorer. Kvintiler

Ukorrigeret	Korrigeret				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Albertslund Allerød Ballerup Billund Egedal Frederiksberg Glostrup Greve Horsens Hvidovre Høje-Taastrup Ikast-Brande Ishøj København Rødovre	Fredericia Tårnby Århus			
2. Kvintil	Aabenraa Slagelse Vejen	Esbjerg Frederiksværk- Hundested Helsingør Hørsholm Kolding Ringsted Roskilde Vejle	Rudersdal Thisted	Fredensborg Furesø	Brøndby Gladsaxe Lyngby- Taarbæk

Ukorrigeret	Korrigeret				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
3. Kvintil		Faaborg-Midtfyn Silkeborg	Aalborg Frederikssund Holbæk Køge Middelfart Struer Sønderborg	Gentofte Haderslev Hillerød Holstebro Odense Tønder Varde	Herning Ringkøbing- Skjern
4. Kvintil		Frederikshavn Hjørring Kerteminde Skanderborg	Guldborgsund Hedensted Jammerbugt Kalundborg Svendborg Vesthimmer- lands Vordingborg	Nyborg Næstved Odder Randers	Lemvig Morsø Solrød
5. Kvintil		Bornholm	Norddjurs Odsherred	Brønderslev- Dronninglund Favrskov Lejre Mariagerfjord Sorø	Assens Bogense Faxe Gribskov Lolland Rebild Skive Stevns Syddjurs Viborg

Bilag 1

Tabeller med estimationsresultater

Tabel Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter
B1.1 for mænd. (Nye kommuner)

Forklarende variabel	Gns.	Min.	Maks.	Koeff.	Sig.	Std.afv.
Opholdstid før tilflyt til kommune	0.494	0.000	6.636	0.205		0.269
Opholdstid før tilflyt til kommunen kvadreret	1.804	0.000	44.038	-0.041		0.042
Flyttet	0.160	0.000	1.000	0.868	**	0.316
Indikator for tidligere ophold i DK	0.018	0.000	1.000	0.023		0.079
Enlig	0.472	0.000	1.000	0.241	**	0.057
Gift med dansker	0.085	0.000	1.000	0.457	**	0.072
Indvandret i 1999	0.171	0.000	1.000	-0.076		0.213
Indvandret i 2000	0.251	0.000	1.000	-0.054		0.205
Indvandret i 2001	0.289	0.000	1.000	0.087		0.208
Indvandret i 2002	0.147	0.000	1.000	0.278		0.214
Indvandret i 2003	0.074	0.000	1.000	0.641	**	0.211
Indvandret i 2004	0.037	0.000	1.000	0.670	**	0.207
Spor 1 i danskundervisningen	0.157	0.000	1.000	-0.660	**	0.059
Spor 2 i danskundervisningen	0.368	0.000	1.000	-0.265	**	0.046
Spor i danskundervisningen uoplyst	0.076	0.000	1.000	0.042		0.100
Humanitær opholdstilladelse	0.016	0.000	1.000	-0.691	**	0.168
Kvoteflygning	0.088	0.000	1.000	-0.238	**	0.079
1-4 sygesikringsydelse	0.186	0.000	1.000	0.009		0.032
5-9 sygesikringsydelse	0.150	0.000	1.000	-0.142	**	0.051
10-19 sygesikringsydelse	0.114	0.000	1.000	-0.467	**	0.059
20 sygesikringsydelse eller derover	0.072	0.000	1.000	-0.486	**	0.062
Flygning	0.689	0.000	1.000	-0.524	**	0.060
Familiesammenført til flygning	0.106	0.000	1.000	-0.247	**	0.070
Irak	0.292	0.000	1.000	-0.623	**	0.115
Afghanistan	0.152	0.000	1.000	-0.515	**	0.126
Tyrkiet	0.061	0.000	1.000	-0.199		0.131
Somalia	0.091	0.000	1.000	-0.749	**	0.128
Thailand	0.002	0.000	1.000	-0.209		0.270
Serbien-Montenegro	0.041	0.000	1.000	-0.420	**	0.124

Forklarende variabel	Gns.	Min.	Maks.	Koeff.	Sig.	Std.afv.
Pakistan	0.019	0.000	1.000	-0.213	*	0.114
Iran	0.038	0.000	1.000	-0.450	**	0.132
Rusland	0.010	0.000	1.000	-0.605	**	0.224
Libanon	0.028	0.000	1.000	-1.184	**	0.115
Kina	0.006	0.000	1.000	0.028		0.239
USA	0.007	0.000	1.000	-0.144		0.204
Marokko	0.008	0.000	1.000	0.000		0.162
Bosnien	0.027	0.000	1.000	0.003		0.140
Jugoslavien	0.014	0.000	1.000	-0.396	**	0.169
Vietnam	0.006	0.000	1.000	-0.134		0.215
Polen	0.001	0.000	1.000	0.004		0.237
Sri Lanka	0.009	0.000	1.000	-0.166		0.156
Syrien	0.011	0.000	1.000	-0.681	**	0.160
Kuwait	0.012	0.000	1.000	-1.180	**	0.221
Oprindelsesland uoplyst	0.007	0.000	1.000	-0.579	**	0.217
Sudan	0.013	0.000	1.000	-0.812	**	0.195
Burundi	0.007	0.000	1.000	-0.461	**	0.211
Øvrige Asien	0.047	0.000	1.000	-0.383	**	0.145
Syd- og Mellemamerika	0.013	0.000	1.000	-0.379	**	0.146
Øvrige Afrika	0.049	0.000	1.000	-0.324	**	0.115
Øvrige Lande	0.016	0.000	1.000	-0.263	**	0.126
16-19 år	0.051	0.000	1.000	0.160	*	0.094
20-24 år	0.133	0.000	1.000	0.233	**	0.042
30-34 år	0.209	0.000	1.000	-0.278	**	0.043
35-39 år	0.142	0.000	1.000	-0.485	**	0.085
40-44 år	0.102	0.000	1.000	-0.803	**	0.080
45-49 år	0.060	0.000	1.000	-1.168	**	0.115
50-64 år	0.065	0.000	1.000	-1.789	**	0.132
0-2-årige børn	0.148	0.000	1.000	-0.234	**	0.047
3-6-årige børn	0.145	0.000	1.000	-0.060		0.059
Antal børn i alderen 0-17 år	0.805	0.000	10.000	-0.004		0.026
Enlig med 0-2-årige børn	0.001	0.000	1.000	-0.772		0.631
Enlig med 3-6-årige børn	0.003	0.000	1.000	-0.489		0.415
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0.023	0.000	10.000	-0.069		0.093
Ledighed procent, pendlingsopland	5.544	3.326	15.264	-0.079	**	0.018
Antal arbejdspladser ift antal 18-64-årige indbyg., pendlingsopland	0.811	0.618	1.028	1.676	**	0.310
Tidsperiode 1: Under 1 måned	.	.	.	-4.862	**	0.376
Tidsperiode 2: 1-3 måneder	.	.	.	-4.497	**	0.361
Tidsperiode 3: 3-6 måneder	.	.	.	-4.394	**	0.358
Tidsperiode 4: 6-9 måneder	.	.	.	-4.443	**	0.375
Tidsperiode 5: 9-12 måneder	.	.	.	-4.476	**	0.388
Tidsperiode 6: 12-15 måneder	.	.	.	-4.486	**	0.394
Tidsperiode 7: 15-18 måneder	.	.	.	-4.385	**	0.384
Tidsperiode 8: 18-24 måneder	.	.	.	-4.260	**	0.397
Tidsperiode 9: 24-30 måneder	.	.	.	-4.034	**	0.398
Tidsperiode 10: 30-36 måneder	.	.	.	-4.007	**	0.414
Tidsperiode 11: Over 36 måneder	.	.	.	-3.933	**	0.412

Note: ** betyder, at den pågældende koefficient er statistisk signifikant (på 5%-niveau), mens * betyder svagt signifikant (10%-niveau). De angivne koefficienter til de kategoriserede variabler skal ses i for-

hold til de respektive referencekategorier. Referencepersonen er således karakteriseret ved at være en person, der 1) ikke har flyttet kommune, 2) bor sammen med en udenlandsk partner, 3) har fået opholdstilladelse i 2005, 4) går på spor 3 i danskundervisningen, 5) ikke har fået humanitær opholdstilladelse, 6) ikke er ankommet som kvoteflygtning, 7) har ikke haft nogen sygesikringsydelse i indvandringsåret, 8) er familiesammenført til en person, der ikke er flygtning, 9) er indvandret fra »andre europæiske lande«, dvs. enten Albanien, Bulgarien, Malta, Rumænien, Schweiz, Sovjetunionen, Ungarn, Ukraine, Hviderusland, Moldova, Kroatien, Makedonien, Slovenien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen eller Slovakiet, 10) er mellem 25 og 29 år på tidspunktet for opholdstilladelse, 11) ikke har børn mellem 0 og 2 år, 12) ikke har børn mellem 3 og 6 år, 12) ikke tidligere har haft ophold i Danmark.

Variablerne Tidsperiode 1-11 angiver de tidsintervaller, inden for hvilke afgangsraten antages konstant. De estimerede koefficienter til disse variabler er varighedsafhængige konstantled.

Tabel Gennemsnit, minimum og maksimum samt beregnede koefficienter
B1.2 for kvinder. (Nye kommuner)

Forklarende variabel	Gns.	Min.	Maks.	Koeff.	Sig.	Std.afv.
Opholdstid før tilflyt til kommune	0.452	0.000	6.756	-0.050		0.181
Opholdstid før tilflyt til kommunen kvadreret	1.599	0.000	45.638	0.008		0.030
Flyttet	0.150	0.000	1.000	0.805	**	0.218
Indikator for tidligere ophold i DK	0.034	0.000	1.000	0.174	**	0.065
Enlig	0.207	0.000	1.000	0.027		0.073
Gift med dansker	0.120	0.000	1.000	0.648	**	0.059
Indvandret i 1999	0.163	0.000	1.000	-0.641	**	0.219
Indvandret i 2000	0.240	0.000	1.000	-0.518	**	0.213
Indvandret i 2001	0.277	0.000	1.000	-0.468	**	0.210
Indvandret i 2002	0.169	0.000	1.000	-0.076		0.207
Indvandret i 2003	0.079	0.000	1.000	0.454	**	0.206
Indvandret i 2004	0.045	0.000	1.000	0.388	*	0.233
Spor 1 i danskundervisningen	0.291	0.000	1.000	-0.647	**	0.049
Spor 2 i danskundervisningen	0.309	0.000	1.000	-0.373	**	0.052
Spor i danskundervisningen uoplyst	0.085	0.000	1.000	0.010		0.106
Humanitær opholdstilladelse	0.017	0.000	1.000	-0.942	**	0.210
Kvoteflygtning	0.059	0.000	1.000	-0.334	**	0.153
1-4 sygesikringsydelse	0.120	0.000	1.000	0.037		0.051
5-9 sygesikringsydelse	0.167	0.000	1.000	-0.230	**	0.057
10-19 sygesikringsydelse	0.191	0.000	1.000	-0.313	**	0.047
20 sygesikringsydelse eller derover	0.125	0.000	1.000	-0.469	**	0.083
Flygtning	0.326	0.000	1.000	-0.522	**	0.080
Familiesammenført til flygtning	0.414	0.000	1.000	-0.514	**	0.061
Irak	0.259	0.000	1.000	-0.876	**	0.085
Afghanistan	0.137	0.000	1.000	-0.488	**	0.099
Tyrkiet	0.028	0.000	1.000	-0.153		0.109
Somalia	0.106	0.000	1.000	-0.747	**	0.153
Thailand	0.027	0.000	1.000	0.178	**	0.075
Serbien-Montenegro	0.043	0.000	1.000	-0.756	**	0.126
Pakistan	0.012	0.000	1.000	-0.241	*	0.139
Iran	0.044	0.000	1.000	-0.514	**	0.121
Rusland	0.026	0.000	1.000	-0.091		0.082
Libanon	0.021	0.000	1.000	-0.975	**	0.182
Kina	0.012	0.000	1.000	-0.099		0.160
USA	0.004	0.000	1.000	-0.166		0.207
Marokko	0.012	0.000	1.000	-0.683	**	0.119

Forklarende variabel	Gns.	Min.	Maks.	Koeff.	Sig.	Std.afv.
Bosnien	0.031	0.000	1.000	-0.087		0.111
Jugoslavien	0.016	0.000	1.000	-0.476	**	0.123
Vietnam	0.017	0.000	1.000	-0.146		0.136
Polen	0.009	0.000	1.000	-0.197		0.143
Sri Lanka	0.012	0.000	1.000	-0.293	*	0.170
Syrien	0.013	0.000	1.000	-1.291	**	0.201
Kuwait	0.006	0.000	1.000	-2.024	**	0.398
Oprindelsesland uoplyst	0.004	0.000	1.000	0.010		0.218
Sudan	0.005	0.000	1.000	-0.848	**	0.299
Burundi	0.006	0.000	1.000	-0.201		0.187
Øvrige Asien	0.034	0.000	1.000	-0.402	**	0.097
Syd- og Mellemamerika	0.018	0.000	1.000	-0.135		0.092
Øvrige Afrika	0.044	0.000	1.000	-0.272	**	0.091
Øvrige Lande	0.015	0.000	1.000	-0.313	**	0.124
16-19 år	0.061	0.000	1.000	0.159	**	0.080
20-24 år	0.179	0.000	1.000	0.115	**	0.043
30-34 år	0.193	0.000	1.000	-0.068		0.051
35-39 år	0.137	0.000	1.000	-0.153	**	0.051
40-44 år	0.083	0.000	1.000	-0.173	**	0.068
45-49 år	0.047	0.000	1.000	-0.584	**	0.096
50-64 år	0.051	0.000	1.000	-1.421	**	0.126
0-2-årige børn	0.218	0.000	1.000	-0.284	**	0.049
3-6-årige børn	0.241	0.000	1.000	0.020		0.054
Antal børn i alderen 0-17 år	1.336	0.000	12.000	-0.155	**	0.023
Enlig med 0-2-årige børn	0.023	0.000	1.000	-0.341	**	0.145
Enlig med 3-6-årige børn	0.027	0.000	1.000	-0.394	**	0.182
Enlig og Antal børn i alderen 0-17 år	0.146	0.000	7.000	-0.009		0.059
Ledighed procent, pendlingsopland	5.531	3.326	11.755	-0.046	**	0.022
Antal arbejdspladser ift antal 18-64-årige indbyg., pendlingsopland	0.811	0.620	1.028	0.858	**	0.292
Tidsperiode 1: Under 1 måned	.	.	.	-4.148	**	0.390
Tidsperiode 2: 1-3 måneder	.	.	.	-3.835	**	0.367
Tidsperiode 3: 3-6 måneder	.	.	.	-3.554	**	0.376
Tidsperiode 4: 6-9 måneder	.	.	.	-3.570	**	0.369
Tidsperiode 5: 9-12 måneder	.	.	.	-3.571	**	0.391
Tidsperiode 6: 12-15 måneder	.	.	.	-3.557	**	0.377
Tidsperiode 7: 15-18 måneder	.	.	.	-3.605	**	0.359
Tidsperiode 8: 18-24 måneder	.	.	.	-3.663	**	0.387
Tidsperiode 9: 24-30 måneder	.	.	.	-3.401	**	0.367
Tidsperiode 10: 30-36 måneder	.	.	.	-3.411	**	0.357
Tidsperiode 11: Over 36 måneder	.	.	.	-3.385	**	0.366

Note: Se noten til tabel B2.1

Bilag 2

Benchmarkingindikatoren for de gamle kommuner

1. Gennemsnitlig varighed til selvforsørgelse

Tabel B2.1 viser for hver kommune den gennemsnitlige varighed, antal forløb og antal og andel af forløb, der afsluttes til selvforsørgelse eller uddannelse i mindst 26 uger. Der er vist tal for de 86 kommuner, som har mindst 80 udlændinge omfattet af analysen. I første række i tabellen er vist den gennemsnitlige varighed for hele landet (svarende til et vægtet gennemsnit over samtlige kommuner) samt det samlede antal forløb og afslutninger til selvforsørgelse eller uddannelse. Sammenlignes med tabel 5.1, ses, at der her er lidt flere forløb, 26.324 imod 25.921 for de nye kommuner. Det skyldes som tidligere nævnt, at en person, der flytter mellem to gamle kommuner, som er slået sammen i den nye kommunestruktur, indgår med to forløb i analysen efter den gamle kommuneinddeling, men kun med et forløb i analysen for den nye kommuneinddeling. Det samlede antal forløb, der afsluttes til selvforsørgelse eller uddannelse, er naturligvis det samme i de to analyser.

For kommuner, der er forblevet uændrede efter strukturreformen, er antallet af forløb og den gennemsnitlige varighed identisk i tabel B2.1 og 5.1.

Tabel B2.1 Observeret gennemsnitlig varighed, antal forløb og andelen af forløb, der afsluttes til beskæftigelse eller uddannelse, for de kommuner med mindst 80 udlændinge omfattet af integrationsloven

Kommune	Observeret gennemsnitlig varighed	Antal forløb	I selv-forsørgelse	Pct. afsluttede forløb
Hele landet	37,5	26.324	9.585	36
København	31,2	2.543	1.340	53
Frederiksberg	31,1	269	135	50
Ballerup	31,4	144	74	51
Brøndby	37,4	113	44	39
Gentofte	38,6	278	103	37
Gladsaxe	36,9	240	94	39
Glostrup	29,1	103	72	70
Albertslund	23,5	117	81	69
Hvidovre	30,3	146	86	59
Høje-Taastrup	21,6	209	144	69
Lyngby-Tårnbæk	36,6	276	132	48
Rødovre	29,4	164	88	54
Søllerød	38,6	169	55	33
Ishøj	23,6	84	52	62
Tårnby	35,3	180	77	43
Værløse	39,4	101	36	36
Allerød	34,9	130	64	49
Fredensborg-Humlebæk	39,0	103	37	36
GræSted-Gilleleje	40,9	92	24	26
Helsingø	42,6	81	19	24
Helsingør	36,3	174	67	39
Hillerød	38,3	181	65	36
Hørsholm	36,6	119	54	45
Greve	34,6	135	62	46
Gundsø	41,4	83	29	35
Køge	36,7	146	46	32
Roskilde	33,1	200	96	48
Skovbo	42,0	87	20	23
Solrød	40,6	120	34	28
Dragsholm	43,2	83	11	13
Haslev	41,8	102	32	31
Holbæk	38,3	192	59	31
Kalundborg	36,8	96	33	34
Korsør	35,6	132	47	36
Ringsted	37,8	103	31	30
Slagelse	33,3	100	50	50
Sorø	41,3	105	32	31
Nykøbing-Falster	37,4	118	42	36
Næstved	38,8	265	94	36
Vordingborg	38,2	114	38	33
Bornholm	41,7	210	46	22
Fåborg	37,9	99	39	39
Middelfart	39,2	106	38	36
Odense	39,1	1.055	316	30
Svendborg	40,3	154	38	25
Haderslev	39,7	136	44	32
Nordborg	39,2	83	30	36
Sønderborg	37,0	172	62	36

Åbenrå	34,3	87	40	46
Bramming	42,2	94	23	25
Esbjerg	34,4	307	114	37
Grindsted	31,5	88	51	58
Ribe	41,4	153	33	22
Ølgod	42,2	90	24	27
Egtved	40,7	90	24	27
Fredericia	35,7	224	87	39
Give	38,1	80	30	38
Hedensted	40,2	99	38	38
Horsens	31,0	193	97	50
Juelsminde	40,9	97	31	32
Kolding	37,6	263	89	34
Vejle	35,3	329	125	38
Herning	38,5	221	71	32
Holstebro	38,5	181	63	35
Ringkøbing	40,4	95	24	25
Videbæk	41,2	85	29	34
Grenå	41,6	102	23	23
Odder	39,6	141	48	34
Randers	38,0	273	96	35
Silkeborg	39,1	286	87	30
Skanderborg	41,1	124	38	31
Århus	35,8	1.793	719	40
Kjellerup	36,3	91	37	41
Morsø	40,1	114	44	39
Skive	42,1	134	26	19
Thisted	37,5	156	57	37
Viborg	40,9	241	56	23
Brønderslev	40,2	117	28	24
Dronninglund	42,4	113	26	23
Frederikshavn	37,9	165	68	41
Hjørring	37,6	126	40	32
Pandrup	41,8	92	20	22
Skagen	44,2	97	10	10
Sæby	39,3	101	28	28
Åbybro	41,3	84	18	21
Ålborg	38,4	645	211	33

2. Benchmarkingindikatoren

For hver kommune er (som beskrevet i afsnit 5) beregnet en benchmarkingindikator, som angiver forskellen mellem observeret og forventet gennemsnitlig varighed indtil selvforsørgelse eller uddannelse (med restriktion af begge beregnede varigheder til højst fire år). På baggrund af en rangordning af kommunerne efter indikatoren opdeles de i kvintiler. Karakteristika for de fem kvintiler er vist i tabel B2.2, og de kommuner, der indgår i kvintilerne, er vist i tabel B2.3 (ordnet alfabetisk i hvert kvintil).

De første tre kolonner i tabel B2.2 viser minimum, gennemsnit og maksimum for benchmarkingindikatoren for de 17-18 kommuner i hvert kvintil. Den gennemsnitlige værdi af indikatoren i et givet kvintil er beregnet som et vægtet gennemsnit. For kommunerne i første kvintil er den gennemsnitlige indikator -3,4, dvs. at den gennemsnitlige varighed til beskæftigelse eller uddannelse er 3,4 måneder kortere, end man skulle forvente ifølge den i kapitel 4 beskrevne statistiske model. For kommunerne i femte kvintil er den gennemsnitlige indikator 2,9, hvilket altså vil sige, at den gennemsnitlige varighed er 2,9 måneder længere, end man skulle forvente ud fra modellen. Variationen er naturligvis større, når man ser på enkeltkommuner: Den mindste værdi af indikatoren i første kvintil er -7,9 måneder, og den største værdi i femte kvintil er +5,4 måneder. Det er ikke overraskende, at forskellene mellem kommuner er større i tabel B2.2 for de gamle kommuner end i tabel 5.1 for de nye, da der er flere kommuner med få observationer med i tabel B2.2.

De tre følgende kolonner i tabel B2.2 viser tilsvarende for hvert kvintil minimum, gennemsnit og maksimum for de observerede gennemsnitlige varigheder, der er vist for de enkelte kommuner i tabel B2.1. Tilsvarende tal for de forventede gennemsnitlige varigheder er vist i de tre efterfølgende kolonner. For hvert kvintil er den (vægtede) gennemsnitlige benchmarkingindikator lig med forskellen mellem de (vægtede) gennemsnitlige observerede og forventede varigheder (bortset fra afrunding).

For indikatoren for hver kommune er beregnet en standardafvigelse, som er udtryk for den statistiske usikkerhed på indikatoren. Herudfra kan man for hver kommune få en indikation af, hvorvidt indikatoren er statistisk signifikant forskellig fra landsgennemsnittet. I de sidste kolonner i ta-

bellene er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuners indikatorer der er signifikant forskellige fra landsgennemsnittet (dvs. signifikante på 5%-niveau), og hvor mange der er svagt signifikante (på henholdsvis 10%- og 20%-niveau).

Tabel B2.2 Karakteristika for de fem kvintiler: Benchmarkingindikator samt observerede og forventede gennemsnitlige varigheder

Kvintil	Benchmarking-indikator			Observeret gns. varighed			Forventet gns. varighed			Antal kommuner signifikant forskellig fra landsgns.			Antal
	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	Min.	Gns.	Maks.	5%	10%	20%	
1	-7.9	-3.4	-1.7	21.6	32.4	38.1	27.1	35.8	40.7	7	5	3	18
2	-1.7	-1.2	-0.6	30.3	33.6	41.7	31.6	34.8	42.6	1	0	0	17
3	-0.4	0.0	0.8	35.8	37.7	41.6	36.1	37.7	41.9	0	0	0	17
4	0.8	1.2	1.6	36.6	39.2	43.2	35.0	38.1	42.0	0	0	5	17
5	1.8	2.9	5.4	37.4	40.7	44.2	32.0	37.8	42.0	8	2	5	17

Tabel B2.3 viser, hvordan de 86 kommuner, der har mindst 80 udlændinge omfattet af integrationsloven, er placeret i de fem kvintiler. Som nævnt består første kvintil af den femtedel af kommunerne, der ifølge indikatoren har størst integrations succes målt ved selvforsørgelse, mens femte kvintil består af de kommuner, der har mindst succes.

Tabel B2.3 Rangordning af kommuner med mindst 80 udlændinge: Opdeling i kvintiler efter benchmarkingindikatoren. Inden for kvintiler er kommunerne listet i alfabetisk rækkefølge

1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
Albertslund	Ballerup	Brønderslev	Dragsholm	Bramming
Allerød	Bornholm	Grenå	Gentofte	Brøndby
Esbjerg	Fredericia	Græsted-Gilleleje	Gladsaxe	Dronninglund
Frederikshavn	Frederiksberg	Haderslev	Gundsø	Egtved
Give	Fåborg	Hedensted	Haslev	Fredensborg-
				Humblebæk
Glostrup	Helsingør	Holbæk	Hillerød	Helsinge
Greve	Hjørring	Kalundborg	Holstebro	Herning
Grindsted	Hvidovre	Køge	Lyngby-Tårnbæk	Juelsminde
Horsens	Hørsholm	Næstved	Middelfart	Morsø
Høje-Taastrup	Kolding	Odder	Nordborg	Ringkøbing
Ishøj	København	Randers	Odense	Skagen
Kjellerup	Ringsted	Skanderborg	Pandrup	Skive
Korsør	Slagelse	Svendborg	Ribe	Solrød
Nykøbing-Falster	Sæby	Søllerød	Silkeborg	Viborg
Roskilde	Tårnby	Thisted	Skovbo	Videbæk
Rødovre	Vejle	Ålborg	Sorø	Værløse
Sønderborg	Vordingborg	Århus	Åbybro	Ølgod
Åbenrå				

I tabel B2.4 er vist »top 10« og »bund 10« ifølge indikatoren, dvs. de 10 øverst placerede i første kvintil og de 10 nederst placerede i femte kvintil. Kommunerne i »top 10« er altså de ti kommuner, der ifølge indikatoren har størst succes med hensyn til integration målt ved selvforsørgelse, mens »bund 10«-kommunerne har mindst succes.

Tabel B2.4 Rangordning af kommuner med mindst 80 udlændinge: De 10 kommuner, der ligger henholdsvis øverst og nederst i rangordenen efter benchmarkingindikatoren, listet alfabetisk

Top	Bund
Albertslund	Brøndby
Frederikshavn	Fredensborg-Humlebæk
Grindsted	Helsingør
Horsens	Herning
Høje-Taastrup	Juelsminde
Ishøj	Skive
Kjellerup	Solrød
Korsør	Viborg
Rødovre	Videbæk
Åbenrå	Ølgod

I tabel B2.5 er gennemsnit og variation for benchmarkingindikatoren vist for de 86 kommuner med mindst 80 udlændinge. Det ses, at variansen mellem kommuner i varighed til beskæftigelse eller uddannelse er væsentlig større for den ukorrigerede gennemsnitlige varighed end for den korrigerede gennemsnitlige varighed (dvs. benchmarkingindikatoren): Variansen reduceres med 71% som følge af korrektionerne baseret på den statistiske model. Dette er udtryk for, at de faktorer, der indgår i den statistiske model, kan forklare en meget stor del af variationen i gennemsnitlige varigheder mellem kommuner.

Tabel B2.5 Gennemsnit og variation for ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces (dvs. hhv. observerede gennemsnitlige varigheder og benchmarkingindikatorer)

Type af indikator	Gennemsnit	Standardafvigelse	Minimum	Maksimum	Varians	Reduktion i varians (procent)
Ukorrigeret	37.53	4.37	21.65	44.21	19.09	71
Korrigeret	-0.09	2.34	-7.88	5.41	5.49	

Tabel B2.6 viser ved hjælp af en såkaldt transitionsmatrix kommunernes placering i forhold til hhv. den ukorrigerede og korrigerede indikatorer for integrationssucces, dvs. hhv. den observerede gennemsnitlige varighed og benchmarkingindikatoren. De 86 kommuner, der har mindst 80 udlændinge, er som ovenfor inddelt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 18 i første kvartil og 17 i hvert af de andre kvintiler. Hvis kommunerne havde samme placering ifølge de to indikatorer, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. diagonalen ville have værdierne 18, 17, 17, 17 og 17 i alle fem celler), mens der ville stå 0 uden for diagonalen.

Det er ikke tilfældet. For eksempel kan man i første række i tabellen se, at 12 af de 18 kommuner, der ligger i første kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, også er i første kvartil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), men 6 kommuner bliver placeret i andet kvartil. Ligeledes, af de 17 kommuner, der ligger i femte kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, ligger 7 også i femte kvartil ifølge den korrigerede indikator (benchmarkingindikatoren), mens 7 rykkes til fjerde kvartil, og 3 til andet eller tredje kvartil.

Så der er naturligvis en tæt sammenhæng mellem de to indikatorer, men den korrigerede benchmarkingindikator rykker alligevel nogle kommuner temmelig meget på tværs af kvintiler. Det bemærkes for eksempel, at 10 kommuner, som ville have optrådt i andet, tredje eller fjerde kvartil ifølge den ukorrigerede indikator, placeres i femte kvartil ifølge benchmarkingindikatoren. Med andre ord ville almindelige nøgletal for disse kommuner tegne et mere positivt billede af integrationsindsatsens succes, end benchmarkingindikatoren gør.

Tabel B2.6 Transitionsmatrix mellem placering efter henholdsvis korrigerede og ukorrigerede benchmarkingindikatorer. Gamle kommuner

	KORRIGERET					I alt
	1	2	3	4	5	
UKORRIGERET						
1	12	6	0	0	0	18
2	4	6	4	2	1	17
3	2	3	5	5	2	17
4	0	1	7	2	7	17
5	0	1	1	8	7	17
I alt	18	17	17	17	17	86

Tabel B2.7 viser, hvilke kommuner der er placeret i hver af kvintilerne ifølge hhv. den ukorrigerede og den korrigerede indikator. Inden for hver kvintil er kommunerne listet alfabetisk.

Tabel Transitionsmatrix mellem placering i efter til henholdsvis korrigerede B2.7 og ukorrigerede benchmarkingindikatorer. Kvintiler

Ukorrigeret	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Albertslund Allerød Esbjerg Glostrup Greve Grindsted Horsens Høje-Taastrup Ishøj Roskilde Rødovre Åbenrå	Ballerup Frederiksberg Hvidovre København Slagelse Tårnby			
2. Kvintil	Kjellerup Korsør Nykøbing-Falster Sønderborg	Fredericia Helsingør Hjørring Hørsholm Kolding Vejle	Kalundborg Køge Thisted Århus	Gladsaxe Lyngby-Tårnbæk	Brøndby
3. Kvintil	Frederikshavn Give	Fåborg Ringsted Vordingborg	Holbæk Næstved Randers Søllerød Ålborg	Gentofte Hillerød Holstebro Odense Silkeborg	Fredensborg- Humblebæk Herning
4. Kvintil		Sæby	Brønderslev Græsted-Gilleleje Haderslev Hedensted Odder Skanderborg Svendborg	Middelfart Nordborg	Egtved Juelsminde Morsø Ringkøbing Solrød Viborg Værløse
5. Kvintil		Bornholm	Grenå	Dragsholm Gundsø Haslev Pandrup Ribe Skovbo Sorø Åbybro	Bramming Dronninglund Helsingø Skagen Skive Videbæk Ølgod

Bilag 3

Oversigt over tidligere benchmarkingrapporter

Tabel B3.1 giver en oversigt over den aktuelle og de seks tidligere rapporter. De korte betegnelser for rapporterne – B01, B02, B03, B04, S03, S05 og S06 – benyttes nedenfor (B står for beskæftigelse, S for selvforsørgelse, og de to cifre angiver slutåret i analyseperioden).

Tabel B3.1 Oversigt over benchmarkingrapporter

Betegnelse	Succeskriterium	Analyseperiode	Reference
B01	Beskæftigelse	1999-2001	Husted og Heinesen (2004)
B02	Beskæftigelse	1999-2002	Andersen, Heinesen og Husted (2005b)
B03	Beskæftigelse	1999-2003	Husted og Heinesen (2006)
B04	Beskæftigelse	1999-2004	Husted og Heinesen (2007)
S03	Selvforsørgelse	1999-2003	Andersen, Heinesen og Husted (2005a)
S05	Selvforsørgelse	1999-2005	Gørtz, Heinesen, Husted og Andersen (2006)
S06	Selvforsørgelse	1999-2006	(Aktuel rapport)

Mere præcist er forskellene mellem de syv rapporter følgende:

- I den første rapport, B01, hvor analyseperioden kun var tre år, blev der fokuseret på varigheden fra opholdstilladelse til *beskæftigelse eller uddannelse i mindst to måneder*. Kriteriet om mindst to måneders (eller otte ugers) beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse er også benyttet i de fire følgende rapporter B02, B03, S03 og S05, men her fokuseres i højere grad på varigheden til beskæftigelse henholdsvis selvforsørgelse i *mindst seks måneder (eller 26 uger)*. I rapport B04 og i

den aktuelle rapport benyttes alene hhv. 6 måneders- og 26-ugerskriteriet.

- I de fire rapporter med beskæftigelse som succeskriterium er populationen samtlige personer omfattet af integrationsloven, mens populationen i de tre rapporter med selvforsørgelse som succeskriterium alene vedrører dem, der modtog introduktionsydelse fra tidspunktet for opholdstilladelse (eller kort tid derefter).
- De forhold vedr. udlændingenes karakteristika, der tages højde for i analysen, er helt overvejende de samme i alle rapporter, men der er dog foretaget nogle ændringer. Sammenlignet med den første rapport, B01, tager de øvrige rapporter højde for følgende ekstra forhold: udlændingenes forudsætninger for at lære dansk (baseret på oplysninger om, hvilket spor i danskundervisningen de er placeret på); om de har fået humanitær opholdstilladelse; og om de er kvoteflygtninge. Desuden er der i B03, S05, B04 og den aktuelle rapport taget højde for, at effekten af at have børn i forskellige aldre kan være forskellig for henholdsvis enlige og par. Rapport B04 og den aktuelle rapport inddrager som noget nyt en indikator for, om personen tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark (uanset opholdsgrundlaget). Rapporterne B03 og S05 inddrog endvidere en indikator for, om den enkelte person bor i et socialt udsat boligområde. Denne indikator er udeladt i både rapport B04 og i den aktuelle analyse, da den for flygtninges vedkommende kan være påvirket af kommunen (via boligplaceringen af flygtninge).
- De lokale forhold, herunder arbejdsmarkedsforhold, der tages højde for i analysen, er ændret noget. I alle rapporter inddrages den lokale arbejdsløshedsprocent. I rapporterne B02, B03, S03 og S05 indgik også andelen af arbejdspladser i kommunen, der kræver kvalifikationer på højt eller mellemhøjt niveau. I analyserne B03, S05, B04 og den aktuelle rapport er endvidere inddraget antallet af arbejdspladser i kommunen i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder. Rapport B04 og den aktuelle rapport adskiller sig fra de tidligere ved, at de lokale arbejdsmarkedsforhold ikke opgøres på kommuneniveau, men derimod i forhold til pendlingsområdet for kommunen.³⁴ Årsagen her til er, at også arbejdsmarkedsforholdene i de omkringliggende kommuner spiller en rolle for, hvor nemt det er for kommunens borgere,

herunder udlændinge, at finde beskæftigelse. Når variablerne måles i forhold til pendlingsområde, er det alene den lokale arbejdsløshedsprocent og andelen af arbejdspladser i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder, der er statistisk signifikante. Derfor inddrages ikke følgende variabler: Andelen af arbejdspladser, der kræver kvalifikationer på højt eller mellemhøjt niveau (som var med i B02, B03, S03 og S05), og andelen af udlændinge i kommunen (som var med i de fem første rapporter).

- Endelig skal nævnes, at resultaterne af benchmarkinganalysen beskrives på en lidt anden måde rapport B04 og i den aktuelle rapport i forhold til de tidligere. I stedet for at præsentere den præcise indikator for hver kommune, opdeles kommunerne i kvintiler (femtedele) efter deres værdi af indikatoren. Det vil sige, at der i rapporten vises, hvilken femtedel af kommunerne der ifølge indikatoren har størst succes med integrationsindsatsen, hvilken femtedel der har mindst succes osv. Når den beregnede indikator for hver kommune og dens præcise placering i rangordenen ikke vises, er det, fordi der er en vis usikkerhed på denne type beregninger, således at det er mere hensigtsmæssigt at fokusere på, hvor omtrent en kommune ligger i fordelingen, end på den specifikke placering.

Forskellene mellem resultaterne i B01, B02 og S03 er beskrevet i afsnit 7.3 i B02. Forskellen mellem resultaterne i B03, S03 og S05 er beskrevet i S05. Forskellen mellem resultaterne i B03, B04 og S05 er beskrevet i B04. Forskellen mellem resultaterne i den aktuelle rapport og de to tidligere rapporter, S05 og B04, er beskrevet i bilag 4.

Bilag 4

Sammenligning med tidligere undersøgelser

1. Sammenligning med den tidligere undersøgelse vedr. selvforsørgelse: Gamle kommuner

Der er flere forhold, som gør, at man ikke kan forvente, at kommunernes placering i rangordenen er uændret. I forhold til den tidligere undersøgelse med selvforsørgelse som succeskriterium, Gørtz et al. (2006), adskiller den aktuelle analyse sig på to punkter. For det første er der kommet yderligere 39 måneder (ugerne 51-52 i 2005 plus ugerne 1-37 i 2006) med i dataperioden. For det andet er de forhold, der tages højde for i analysen, ændret lidt. Som beskrevet i kapitel 2 er der tilføjet en variabel for, om man tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark, og til gengæld er variabelen for, om man bor i et socialt udsat boligområde, droppet. Variabler for lokale arbejdsmarkedsforhold måles i den aktuelle rapport for de enkelte kommuners pendlingsområder, mens de tilsvarende variabler i de tidligere rapporter måles på kommuneniveau. Når den lokale arbejdsløshedsprocent og andelen af arbejdspladser måles på pendlingsområder, er der tre variabler (for koncentrationen af udlændinge og andelen af arbejdspladser, der kræver kvalifikationer på højt niveau), som var med i de tidligere analyser, som ikke er statistisk signifikante, og som derfor er udeladt i den aktuelle analyse.

Tabel B4.1 viser for de 72 kommuner, som var med i den tidligere benchmarkinganalyse (og som også er med i den aktuelle analyse), en såkaldt transitionsmatrix, dvs. en oversigt over, hvor mange kommuner der flytter plads i fordelingen og på hvilken måde. De 72 kommuner er ind-

delt i kvintiler efter de to indikatorer, således at der er 15 i de to første kvintiler og 14 i de tre sidste. Hvis kommunerne havde samme placering i de to undersøgelser, ville alle kommuner være i diagonalen i tabellen (dvs. diagonalen ville have værdierne 15, 15, 14, 14 og 14), mens der ville stå 0 uden for diagonalen. Det er ikke tilfældet, men der synes at være mindst mobilitet i toppen af fordelingen. I første række i tabellen kan man se, at 11 af de 15 kommuner, der var i første kvartil i den tidligere undersøgelse, også er i første kvartil i den aktuelle analyse, mens 4 er i anden kvartil (der er ikke nogen i tredje, fjerde og femte kvartil). Af de 14 kommuner, der lå i tredje kvartil i den tidligere undersøgelse, ligger 7 stadig i tredje kvartil, mens 4 er rykket til første eller andet kvartil, og 3 til fjerde eller femte kvartil. Der synes at være mere mobilitet i bunden af fordelingen: Kun 6 af de 14 kommuner i femte kvartil fra den tidligere undersøgelse ligger stadig i femte kvartil. Tabel B4.2 svarer til tabel B4.1, idet den viser de enkelte kommuners placering i kvintiler i de to undersøgelser.

Tabel B4.1 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle og den foregående analyse med selvforsørgelse som succeskriterium

	Nuværende analyse Kvartil					I alt
	1	2	3	4	5	
Tidligere, Kvartil						
1	11	4	0	0	0	15
2	3	5	2	4	1	15
3	1	3	7	2	1	14
4	0	2	2	4	6	14
5	0	1	3	4	6	14
I alt	15	15	14	14	14	72

Tabel Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle B4.2 og den foregående analyse med selvforsørgelse som succeskriterium

	Nuværende analyse				
Tidligere	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Albertslund Frederikshavn Greve Grindsted Horsens Høje-Taastrup Ishøj Kjellerup Korsør Rødovre Åbenrå	Frederiksberg Helsingør Hjørring Hørsholm			
2. Kvintil	Allerød Nykøbing-Falster Roskilde	Ballerup Esbjerg Hvidovre København Sæby	Vejle Vordingborg	Middelfart Silkeborg Søllerød Thisted	Morsø
3. Kvintil	Glostrup	Fredericia Ringsted Sønderborg	Brønderslev Grenå Holbæk Randers Tårnby Ålborg Århus	Græsted-Gilleleje Svendborg	Fredensborg-Humlebæk
4. Kvintil		Bornholm Kolding	Køge Skanderborg	Holstebro Odense Pandrup Ribe	Dronninglund Gentofte Gladsaxe Herning Hillerød Solrød
5. Kvintil		Slagelse	Haderslev Kalundborg Næstved	Haslev Hedensted Odder Sorø	Brøndby Lyngby-Tårnbæk Ringkøbing Skive Viborg Værløse

2. Sammenligning med den seneste undersøgelse vedr. beskæftigelse: Gamle kommuner

Den tidligere undersøgelse med beskæftigelse (i mindst 26 uger) som succeskriterium (se Husted og Heinesen, 2007) adskiller sig fra den aktuelle undersøgelse på flere måder. For det første er succeskriteriet selvsagt anderledes, idet man kan blive selvforsørgende (dvs. komme ud af offentlig forsørgelse) på andre måder end ved at få beskæftigelse (fx ved at ens ægtefælle forsørger en). For det andet er den population af udlændinge, analysen gennemføres på baggrund af, bredere i undersøgelsen med beskæf-

tidigelse som succeskriterium: Der medtages alle de personer, som er omfattet af integrationsloven (og ikke, som i den aktuelle rapport, kun de personer, der på tidspunktet for opholdstilladelse modtog introduktionsydelse eller anden form for offentlig forsørgelse). For det tredje er analyseperioden anderledes. Til gengæld er de faktorer, der korrigeres for i analysen, de samme.

Der er altså ingen grund til at tro, at kommunernes placering er den samme i den aktuelle analyse som i den tidligere baseret på beskæftigelseskriteriet. Det ses da også af transitionsmatricen i tabel B4.3, at væsentlig flere kommuner er placeret meget forskelligt i de to undersøgelser, end det var tilfældet i den tilsvarende tabel B4.1. Tabel B4.4 viser de enkelte kommuners præcise placering i kvintiler i de to undersøgelser.

Tabel B4.3 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle og den foregående analyse med beskæftigelse som succeskriterium.

Gamle kommuner

	Nuværende analyse					I alt
	Kvintil					
Tidligere Kvintil	1	2	3	4	5	
1	6	5	3	1	2	17
2	6	6	2	2	1	17
3	4	2	4	3	4	17
4	1	4	3	5	4	17
5	0	0	5	6	6	17
I alt	17	17	17	17	17	85

Tabel B4.4 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle og den foregående analyse med beskæftigelse som succeskriterium.

Gamle kommuner

Tidligere	Nuværende analyse				
	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Allerød Frederikshavn Grindsted Ishøj Kjellerup Rødovre	Ballerup Hjørring Sæby Tårnby Vejle	Hedensted Skanderborg Vordingborg	Hillerød	Morsø Værløse
2. Kvintil	Greve Horsens Høje-Taastrup Korsør Roskilde Sønderborg	Esbjerg Helsingør Hørsholm Kolding Ringsted Slagelse	Brønderslev Grenå	Silkeborg Skovbo	Skagen
3. Kvintil	Albertslund Give Glostrup	Hvidovre København	Haderslev Køge Randers	Gentofte Gladsaxe Odense	Brøndby Egtved Ringkøbing

	Nuværende analyse				
Tidligere	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
4. Kvintil	Åbenrå Nykøbing- Falster	Bornholm Fredericia Frederiksberg Fåborg	Ålborg	Græsted-Gilleleje	Solrød
			Holbæk		Bramming
5. Kvintil			Kalundborg Odder	Pandrup Ribe Sorø Åbybro	Fredensborg-Humlebæk Herning Ølgod
			Næstved Svendborg Søllerød Thisted Århus	Dragsholm Gundsø Haslev Holstebro Lyngby-Tårnbæk Middelfart	Dronninglund Helsingø Juelsminde Skive Viborg Videbæk

3. Sammenligning med den seneste undersøgelse vedr. beskæftigelse: Nye kommuner

Tabel B4.5 og B4.6 svarer til henholdsvis tabel B4.3 og B4.4, bortset fra at de viser placeringen af de *nye* kommuner i den aktuelle og tidligere rapport (Husted og Heinesen, 2007). Der er igen ikke grund til at vente en meget stærk sammenhæng mellem placeringen i de to analyser (se argumenterne i ovenstående afsnit), og tabellerne viser da også, at sammenhængen er forholdsvis svag.

Tabel B4.5 Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle og den foregående analyse med beskæftigelse som succeskriterium. Nye kommuner

	Nuværende					I alt
	1	2	3	4	5	
Tidligere						
1	7	6	2	1	2	18
2	6	7	4	1	0	18
3	3	2	7	4	2	18
4	2	2	2	6	6	18
5	0	1	3	6	8	18
I alt	18	18	18	18	18	90

Tabel Transitionsmatrix for de kommuner, der er med i både den aktuelle B4.6 og den foregående analyse med beskæftigelse som succeskriterium.

Nye kommuner

Tidlige-re	1. Kvintil	2. Kvintil	3. Kvintil	4. Kvintil	5. Kvintil
1. Kvintil	Allerød Ballerup Billund Egedal Horsens Ishøj Rødovre	Frederikshavn Frederiksværk- Hundested Hjørring Kerteminde Ringsted Tårnby	Frederikssund Vordingborg	Furesø	Morsø Stevns
2. Kvintil	Albertslund Glostrup Greve Høje- Taastrup København Slagelse	Helsingør Hørsholm Kølding Roskilde Silkeborg Skanderborg Vejle	Guldborgsund Hedensted Holbæk Kalundborg	Hillerød	
3. Kvintil	Aabenraa Hvidovre Ikast-Brande	Esbjerg Faaborg-Midtfyn	Aalborg Jammerbugt Køge Middelfart Norrdjurs Odsherred Sønderborg	Favrskov Gentofte Odense Varde	Solrød Syddjurs
4. Kvintil	Frederiks- berg Vejen	Bornholm Fredericia	Rudersdal Vesthimmer- lands	Brønderslev- Dronninglund Lejre Næstved Odder Randers Sorø	Assens Bogense Brøndby Faxe Gladsaxe Viborg
5. Kvintil		Århus	Struer Svendborg Thisted	Fredensborg Haderslev Holstebro Mariagerfjord Nyborg Tønder	Gribskov Herning Lemvig Lolland Lyngby-Taarbæk Rebild Ringkøbing- Skjern Skive

Bilag 5

Ordliste: forklaring af tekniske udtryk

I dette bilag er de vigtigste tekniske udtryk, der er anvendt i rapporten, søgt forklaret. Det er valgt ikke at ordne ordlisten alfabetisk, men i stedet ud fra hensynet til at gøre den så forståelig som muligt, hvis den læses forfra (idet udtryk, der er placeret et stykke nede i ordlisten til en vis grad, forklares ud fra udtryk, der er placeret før).

Afgangsrate (eller hazardrate)

Afgangsraten på et givet tidspunkt er sandsynligheden for at afslutte forløbet (dvs. påbegynde en periode med selvforsørgelse eller uddannelse, der varer mindst 26 uger) inden for en kort periode efter dette tidspunkt, givet at forløbet ikke allerede er afsluttet.

Forløb (eller forløbsvariabel); højrecensurerede eller uafsluttede forløb

Forløb er den grundlæggende variabel i varighedsanalyser. I denne rapport er et forløb for en given person karakteriseret ved, at det begynder på det tidspunkt, hvor personen får opholdstilladelse, og afsluttes, når personen første gang påbegynder en periode med selvforsørgelse eller uddannelse (af mindst 26 ugers varighed).

En del personer når ikke at afslutte forløbet (dvs. at blive selvforsørgende eller påbegynde uddannelse) inden for dataperioden (eller inden de evt. udvandrer eller dør). Sådanne forløb kaldes *uafsluttede* eller *højre-*

censurerede. For sådanne forløb kender vi selvsagt ikke varigheden (til selvforsørgelse eller påbegyndelse af uddannelse), men vi ved dog, at varigheden mindst er lig med perioden fra opholdstilladelse til tidspunktet for højrecensurering (dvs. til og med uge 37 i 2006, eller til personen evt. flytter kommune, udvandrer eller dør). Hvis fx en person udvandrer 12 måneder efter, at han har fået opholdstilladelse, og hvis han inden for disse 12 måneder ikke er blevet selvforsørgende eller påbegyndt en uddannelse, så ved vi, at varigheden er mindst 12 måneder. Forløbet for denne person kan derfor benyttes i analyserne til at beregne afgangsraten for varigheder indtil 12 måneder.

Som hovedregel er der ét forløb for hver udlænding, som indgår i analysen. Da det i den aktuelle analyse er vigtigt at kunne identificere, under hvilken kommune et givet forløb hører hjemme, er forløb for personer, der har flyttet kommune (inden selvforsørgelse eller påbegyndelse af uddannelse), dog opdelt i to forløb: Forløbet i den første kommune betragtes som højrecensureret på flyttetidspunktet, mens forløbet i den anden kommune begynder på flyttetidspunktet. Som beskrevet i kapitel 3 og 4 tages der i analysen højde for opholdstiden i andre kommuner.

Overlevelsesfunktion eller overlevelseskurve

Overlevelsesfunktionen (eller -kurven) ved en given varighed angiver sandsynligheden for endnu ikke at have afsluttet forløbet (dvs. endnu ikke at have påbegyndt en periode med selvforsørgelse eller uddannelse) ved denne varighed.

Overlevelsesfunktionen for en given kommune beregnes på to måder i den aktuelle analyse. For det første ud fra alene de grundlæggende data for forløb i kommunen (dette er den såkaldte *Kaplan-Meier-overlevelsesfunktion*, jf. nedenfor). For det andet ud fra den i afsnit 4 beskrevne statistiske model og de karakteristika, der kendetegner kommunen og de enkelte udlændinge i kommunen. Den første beregning af overlevelsesfunktionen benyttes som udgangspunkt for beregning af den »observerede« eller »faktiske« gennemsnitlige varighed i kommunen, mens den anden benyttes til beregning af den forventede gennemsnitlige varighed.

Kaplan-Meier-overlevelsesfunktionen eller -kurven

Kaplan-Meier-overlevelsesfunktionen er en beregning af overlevelsesfunktionen ud fra alene de grundlæggende data for forløb (dvs. uden at anvende forklarende variabler), hvor der tages højde for højrecensurerede forløb.

Restrikeret gennemsnitlig varighed (restricted mean)

Den restrikerede gennemsnitlige varighed er den forventede varighed, givet den beregnede *overlevelseskurve*, restrikeret (dvs. begrænset) til en given maksimal varighed. I analyserne anvendes en restriktion på fire år på grund af den relativt korte dataperiode. Givet denne restriktion er den restrikerede gennemsnitlige varighed lig med arealet under overlevelseskurven op til en varighed på fire år (for et eksempel på en beregnet overlevelseskurve, se figur 3.1). For et givet niveau af overlevelsesfunktionen efter fire år vil den restrikerede gennemsnitlige varighed være mindre, jo mere stejlt overlevelseskurven aftager mod dette niveau for korte varigheder, dvs. jo større afgangsraten er for korte varigheder.

Benchmarkingindikatoren

Benchmarkingindikatoren er for hver kommune beregnet som den »*observerede*« gennemsnitlige varighed fra opholdstilladelse til selvforsørgelse eller uddannelse *minus* den *forventede* gennemsnitlige varighed (givet den statistiske model og kommunens og udlændingenes karakteristika), idet varighederne er restrikeret til maksimalt fire år. Den observerede gennemsnitlige restrikerede varighed er beregnet ud fra Kaplan-Meier-overlevelseskurven, mens den forventede gennemsnitlige restrikerede varighed er beregnet ud fra overlevelseskurven for hver enkelt udlænding i kommunen, baseret på den statistiske model og kommunens og udlændingenes karakteristika.

Signifikans og insignifikans

En given størrelse (fx en koefficient), der er beregnet på baggrund af en statistisk model, siges at være (statistisk) signifikant, hvis man med »rimelig sikkerhed« kan afvise en hypotese om, at den er lig med nul. Koefficienten er altså signifikant, hvis det er meget usandsynligt at beregne en

koefficient af den størrelsesorden, man har fundet, hvis den sande koefficient er nul. Normalt siger man, at en beregnet koefficient er signifikant, hvis sandsynligheden for at beregne en koefficient, der afviger mindst lige så meget fra nul som den, man har beregnet, er mindre end 5%, *givet at den sande værdi af koefficienten faktisk er nul*. Man siger også, at koefficienten er signifikant på et 5%-niveau. Omvendt siger man normalt, at koefficienten er insignifikant, hvis den nævnte sandsynlighed er større end 5%.

Nogle gange anvender man andre signifikansniveauer. En koefficient siges således at være signifikant på et 10%-niveau, hvis den nævnte sandsynlighed er mindre end 10%.

En afledt størrelse som *benchmarkingindikatoren* for en given kommune, der også er beregnet på baggrund af en statistisk model, kan ligeledes siges at være signifikant forskellig fra nul (og dermed fra landsgennemsnittet), hvis sandsynligheden for at beregne en værdi af indikatoren, som afviger mindst lige så meget fra nul som den, der er beregnet, er mindre end 5%, givet at den sande værdi af indikatoren er nul. I tabel 5.2 og 6.2 er for hvert kvintil angivet, hvor mange kommuner i kvintilet der har benchmarkingindikatorer, som er signifikante på henholdsvis 5-, 10- og 20%-niveau. Når (svag) signifikans på 20%-niveau er angivet, er det, fordi vores beregning af den statistiske usikkerhed på benchmarkingindikatoren sandsynligvis overvurderer denne usikkerhed, jf. Andersen, Heinesen og Husted (2005b, bilag 1).

Standardafvigelse

Standardafvigelsen er et mål for usikkerheden på en størrelse, der er beregnet ud fra en statistisk model. Hvis en beregnet koefficient (numerisk) er mindst dobbelt så stor som koefficientens standardafvigelse, svarer det omtrent til, at koefficienten er *signifikant* (på et 5%-niveau). Tilsvarende har vi beregnet en standardafvigelse på *benchmarkingindikatoren*. Hvis indikatoren for en given kommune (numerisk) er mere end dobbelt så stor som standardafvigelsen, svarer det omtrent til, at den er signifikant forskellig fra nul – og dermed fra landsgennemsnittet.

Referencekategori

Når observationerne i en analyse opdeles i kategorier ud fra et bestemt kriterium, så inkluderes i analysen variabler for hver af disse kategorier bortset fra én. Den kategori, der udelades, kaldes referencekategorien. For eksempel er observationerne eller forløbene i analyserne i denne rapport opdelt efter opholdsgrundlag, og der er her tre kategorier for personer omfattet af integrationsloven: Flygtning, familiesammenført til flygtning og familiesammenført til ikke-flygtning. Vi har valgt at lade den sidste kategori være referencekategori, således at der indgår to kategoriserede variabler for opholdsgrundlag i analysen (flygtning og familiesammenført til flygtning). De beregnede effekter af disse to variabler skal så fortolkes som effekten af at være henholdsvis flygtning og familiesammenført til en flygtning, *i forhold til* at være familiesammenført til en ikke-flygtning.

Referencer

Andersen, Signe Hald; Eskil Heinesen og Leif Husted (2005a): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2003*. København. AKF Forlaget.

Andersen, Signe Hald; Eskil Heinesen og Leif Husted (2005b): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2002*. København. AKF Forlaget.

Dorais, Louis-Jacques (1991): Refugee Adaption and Community Structure: The Indochinese in Quebec City, Canada. I *International Migration Review*, vol. 25, no. 3, pp. 551-573.

Gørtz, Mette; Eskil Heinesen, Leif Husted og Signe Hald Andersen (2006): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges selvforsørgelse 1999-2005*. København. AKF Forlaget.

Hansen, Eigil Boll; Morten Frederiksen og Leena Eskelinen (2006): *Flygtninge og familiesammenførtes integration på arbejdsmarkedet – har kommunernes integrationsindsats betydning for integrationen?* FOKUS.

Heinesen, Eskil; Søren C. Winter, Ina Risom Bøge og Leif Husted (2004): *Kommunernes integrationsindsats og integrationssucces*. København. AKF Forlaget.

Husted, Leif og Eskil Heinsen (2004): *Benchmarkinganalyse af kommunernes integrationsindsats i forhold til udlændinge omfattet af integrationsloven*. København. AKF Forlaget.

Husted, Leif og Eskil Heinsen (2006): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2003*. København. AKF Forlaget.

Husted, Leif og Eskil Heinsen (2007): *Benchmarkinganalyse af integrationen i kommunerne målt ved udlændinges beskæftigelse 1999-2004*. København. AKF Forlaget.

Rosdahl, Anders (2004): *Aspekter af integrationsindsatsen i 6 kommuner – en kvalitativ opfølgning på en kvantitativ benchmarkanalyse*. Socialforskningsinstituttet. København.

Summary

Integration of Immigrants in Denmark: A Benchmarking Analysis of Municipality Level Outcomes during the Period 1999-2006

Issued May 2007

by Leif Husted, Chantal Pohl Nielsen and Eskil Heinesen

Introduction

From 1999 onwards Danish municipalities have had the full responsibility for active policies aimed at integrating new immigrants into the labour market. The group of immigrants for which the municipalities have these obligations are persons who 1) have received their residence permit after January 1st 1999, 2) were 16-64 years of age when they received their residence permit, 3) are from non-EU and non-Nordic countries, and 4) are refugees or family reunified. The overall framework for Danish integration policy is determined by national law, but the 98 municipalities have great discretion regarding administration of the law and specific implementation of the policies.

The purpose of this report is to specify and estimate an indicator which may be used to compare or benchmark the success of Danish municipalities regarding economic integration of immigrants. We use administrative micro data for the analysis. The data set is based partly on the DREAM database established by the Danish Ministry of Employment and

partly on administrative registers at Statistics Denmark. It covers the period from January 1, 1999 until September 17, 2006. It is a full sample of all immigrants that fulfil the four criteria listed above and who also received social security benefits (more precisely, *introduction benefits*) at the time they received their residence permit (or shortly thereafter). The benchmarking indicator that we estimate is based on the duration from the date an immigrant receives his or her residence permit to the date he or she becomes self-supporting. Being self-supporting in this context is defined as not being registered as a recipient of social security benefits (exceptions are receivers of benefits from the State Education Fund, who are defined as self-supporting). If this average duration is short in a given municipality, this may indicate that the municipality is relatively successful at integrating its immigrants. By contrast, a long average duration may indicate that the municipality is relatively less successful.

It would, of course, be misleading to regard an immigrant who is self-supporting for just a few weeks, as successfully integrated. The focus of this report is therefore on the duration from the date the immigrant receives his or her residence permit until he or she becomes self-supporting for a longer period of time. In this report we define this to be for a period of 26 weeks or more. This specification is chosen because the municipalities receive a bonus from the state for each immigrant who gets a job for a consecutive period of at least 26 weeks.

Correction for variation in the municipalities' characteristics

A long average duration from the date of residence permit to the date of becoming self-supporting may not, however, necessarily be due to inefficient implementation of the national integration policy in a given municipality. Such an outcome may well be caused by unfavourable general conditions in that particular municipality, e.g. a high local unemployment rate, or unfavourable characteristics, in terms of labour-market integration, of the immigrants living in that municipality. Therefore, we correct the average duration until becoming self-supporting for municipality level differences in general conditions and (observed) immigrant characteristics.

The corrections are based on estimating a statistical duration model (a proportional hazard specification) for all immigrants in Denmark fulfilling the criteria listed above. The individual characteristics that enter the model as explanatory variables (and which are used for calculating corrections) are the following:

- gender
- basis for residence permit (refugee status, family reunification to a refugee, or family reunification to a non-refugee)
- whether a person has had a Danish residence permit at an earlier point of time
- country of origin
- age
- single/married (to a Danish citizen or not)
- number of children (of different ages) and whether or not the person is a single parent
- year of residence permit
- health (proxied by the number of contacts with general practitioners, whether the person has gained his or her residence permit for humanitarian reasons, and whether the person is a convention refugee)
- the person's prerequisites for learning the Danish language
- whether the person has lived in other municipalities prior to his or her current municipality of residence, and if so, for how long.

We take account of variation in these individual characteristics at a very detailed level. Thus, we estimate the duration model separately for males and females, and we include 27 dummy variables for country of origin.

The estimated effects of these individual characteristics on the hazard rate for the person becoming self-supporting (or undertaking education) are in general highly significant. We find, for example, that the hazard rate is significantly smaller for older than for younger immigrants, it is smaller for persons (especially females) with young children, it is smaller for refugees than for persons who are family reunified to non-refugees, and it is very low for immigrants from countries such as Somalia, Afghanistan and Iraq compared to immigrants from European countries. Of course, the large estimated effects of the dummy variables indicating country of origin may in

large part be due to the fact that we have no data on »cultural distance« or labour-market experience from the home country, and we only have very incomplete data on the level of education acquired in the home country (namely the indicator used for determining an individual's prerequisites for learning the Danish language).

The two general municipality characteristics included in the duration model as explanatory variables are measured at commuting area level. They are:

- the local unemployment rate
- the number of jobs as a share of the working-age population.

A high local unemployment rate has, as expected, a negative effect on the likelihood of becoming self-supporting. If the number of jobs as a share of the working-age population is high this has a positive effect on the likelihood of becoming self-supporting.

Correcting for the estimated effects of the variables mentioned above, the variation between municipalities in the average duration from obtaining a residence permit until the person becomes self-supporting is reduced by almost 80%. This means that about 80% of the differences between municipalities is explained by the fact that the municipalities and the immigrants living in them have different characteristics.

Calculating the benchmarking indicator

The benchmarking indicator for a given municipality is calculated as the mean »observed« duration until immigrants become self-supporting (based on the non-parametric Kaplan-Meier estimate of the survival function for the municipality) minus the mean expected duration, given the estimated parametric duration model and the observed characteristics of the municipality and its immigrants. Due to the relatively short observation period both mean durations are calculated as restricted means at four years.

The expected duration is long if the local unemployment rate is high or if large shares of the immigrants in a given municipality are refugees, elderly, females with small children, or from countries such as Somalia, Afghanistan and Iraq. The expected duration is short if the local unem-

ployment rate is low or if large shares of the immigrants are young, family reunified to non-refugees or from European countries.

A negative value of the benchmarking indicator for a given municipality implies that the »observed« mean duration until immigrants in that municipality become self-supporting is shorter than expected – given the model. I.e. that particular municipality seems to be relatively successful in terms of integrating immigrants. By contrast, a positive value of the indicator implies a longer observed duration than expected and indicates less successful implementation of the integration policy in this particular municipality.

Discussion

Compared to other indicators which have been used to evaluate Danish municipalities, the advantage of the benchmarking indicator calculated in this report is that it corrects the observed duration for important differences in terms of characteristics of both the individual immigrants and local labour markets. This correction is important since it implies that the ranking of many municipalities changes quite substantially compared to a ranking given by the observed mean durations without this correction. The correction also results in less variation in mean duration between municipalities, although substantial differences remain.

It is important, however, to stress that the benchmarking indicator is not a very precise measure of the degree of success of the municipalities' implementation of the national integration policy. There are important variables, which we are not able to take account of when estimating the indicator. For instance, we have only very limited information on health status based on the number of contacts with general practitioners, and we have no information on education or labour-market experience obtained in the country of origin. Nor do we have information on individuals' abilities or motivation. There may also be important municipality level characteristics, which we have not been able to take sufficient account of – e.g. regarding local labour-market conditions.

Another reason why the benchmarking indicator is not a very precise measure of the success of municipal integration policies is that it is calculated for a relatively short period of time, namely from 1999 to 2006. Es-

pecially immigrants who have received their residence permit in 2004 and 2005 have only had a very short time in which to find a job or otherwise become self-supporting within the sample period. Important aspects of the municipal integration effort – especially measures targeted towards immigrants with weak qualifications – will have positive effects only after several years.

For these reasons, we have chosen to present the benchmarking results by grouping municipalities into quintiles, rather than presenting them by their »exact« benchmarking ranking. Tables 5.3 and B2.3 in this report show the placement of the individual municipalities in these quintiles (in alphabetical order within each quintile) based on their value of the benchmarking indicator.

The ranking of municipalities according to the benchmarking indicator may be used as a starting point for other research. For instance, it would be relevant to conduct thorough qualitative investigations of a few municipalities, some with a high benchmarking score and others with a low score. Such analyses may be used to reveal important differences in the way the different municipalities implement the national integration policies. Such differences may in turn explain some of the variation in the benchmarking score, thereby creating a basis for an overall improvement of Danish integration policy.

Noter

1. Tidspunktet for opholdstilladelsen er bestemt som datoen for opholdstilladelse for udlændinge, der er indrejst i Danmark, før de har fået opholdstilladelse, mens det for udlændinge, der indrejser i Danmark, efter de har fået opholdstilladelse (fx kvoteflygtninge), angiver tidspunktet for datoen for indrejse.
2. I denne sammenhæng anvendes betegnelsen ”økonomisk integration” til at beskrive en situation, hvor en udlænding bliver selvforsørgende eller kommer i uddannelse. Som det vil blive præciseret i teksten senere, betyder selvforsørgende i denne sammenhæng at en person ikke længere modtager offentlig forsørgelse. Personen kan være kommet i beskæftigelse, men kan også fx være blevet hjemmegående eller på anden måde ikke længere berettiget til offentlig forsørgelse.
3. For at høre under integrationsloven skal man være indvandret fra et land uden for EU15 og Norden, have fået opholdstilladelse efter 1.1.1999, og man skal have status som flygtning eller familiesammenført.
4. Tidspunktet for opholdstilladelsen er bestemt som datoen for opholdstilladelse for udlændinge, der er indrejst i Danmark, før de har fået opholdstilladelse, mens det for udlændinge, der indrejser i Danmark, efter de har fået opholdstilladelse (fx familiesammenførte og kvoteflygtninge), angiver tidspunktet for datoen for indrejse. Årsagen til, at datoen for kommunens overtagelse af integrationsansvaret ikke er benyttet i analysen, er, at der ikke findes registerdata for denne dato.
5. Resultattilskud udbetales dog kun, såfremt udlændingens beskæftigelse påbegyndes, mens han eller hun er omfattet af introduktionsprogrammet, dvs. inden for de første tre år efter opholdstilladelse, og hvis der er tale om mindst 20 timers beskæftigelse pr. uge.
6. Det bør dog bemærkes, at resultattilskuddet først er indført pr. 1.1.2004 og derfor ikke har en reel betydning i størstedelen af vores observationsperiode.
7. Antallet af integrationsforløb afspejler ikke præcist antallet af personer i analysen, idet nogle flytter til en anden kommune, før de er blevet selvforsørgende eller er påbegyndt en uddannelse. Disse personer indgår i analysen med flere end et forløb. Ca. 15-16% af de 25.921 forløb i analysen påbegyndes i en ny kommune, efter at en person er flyttet.
8. Dvs. personer, der er flygtninge eller har fået opholdstilladelse af flygtningelignende årsager (humanitær opholdstilladelse) samt familiesammenførte til flygtninge, indvandrere og danskere, hvis den familiesammenførte kommer fra et land uden for EU15 og Norden.
9. De udlændinge, der er omfattet af integrationslovens bestemmelser om introduktionsprogrammet, skal tilbydes et introduktionsprogram, der har en varighed på højst tre år. Men ikke alle udlændinge omfattet af integrationsloven er omfattet af disse bestemmel-

ser. Fx skal unge under 18 år ikke tilbydes introduktionsprogram. Dog kan kommunerne tilbyde introduktionsprogram til uledsagede asylansøgere under 18 år med opholdstilladelse.

10. Lovgivningen blev pr. 1. april 2006 ændret, således at den individuelle kontrakt erstattes af en integrationskontrakt, der gælder indtil pågældende har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse.
11. Med virkning fra 1.1.2004 blev bestemmelsen om kursus i samfundsforståelse ophævet, og undervisningen i samfundsforhold blev integreret i sprogcentrenes undervisningstilbud.
12. Det skal endvidere bemærkes, at 16-17-årige, der er omfattet af integrationsloven, ikke er omfattet af lovens bestemmelser om introduktionsprogrammet (idet kommunerne dog kan tilbyde introduktionsprogram til uledsagede asylansøgere under 18 år med opholdstilladelse).
13. Det bør bemærkes, at personer, der aldrig har modtaget offentlig forsørgelse, ikke er registreret i DREAM.
14. Eller fra indvandringsdatoen, hvis denne ligger efter den registrerede dato for opholdstilladelse, jf. ovenfor.
15. Forløbet betragtes som uafsluttet (højrecensureret) med den varighed, der er givet ved tidsrummet fra datoen for opholdstilladelse til datoen for død eller udvandring. Hvis en person fx udvandrer, uden at være blevet selvforsørgende, 12 måneder efter at have fået opholdstilladelse, så er forløbet for denne person højrecensureret ved en varighed på 12 måneder. I analysen udnyttes vores viden om, at varigheden til påbegyndelse af selvforsørgelse var over 12 måneder for denne person. Denne viden kan udnyttes i beregningen af afgangsraten (dvs. sandsynligheden for at blive selvforsørgende inden for en kort periode, givet at man endnu ikke er blevet det) ved varigheder på mindre end 12 måneder, og dermed gøre denne beregning mere sikker, selv om den ikke kan udnyttes i beregningen af afgangsraten ved varigheder over 12 måneder.
16. Hvis en udlænding fx har flyttet kommune to gange (og således boet i tre forskellige kommuner), inden han/hun er blevet selvforsørgende, vil forløbet i den første kommune være højrecensureret ved en varighed svarende til perioden fra opholdstilladelse til den første kommuneflytning. Forløbet i den anden kommune vil være højrecensureret ved en varighed fra den første til den anden flyttedato. Forløbet i den tredje kommune har en varighed fra den anden flyttedato, og indtil personen bliver selvforsørgende. For en nærmere beskrivelse af forløb i tilfælde af kommuneflytning, se Husted og Heinesen (2004, p. 69, note 3).
17. Det skal bemærkes, at der her menes integrationssuccesen også i forhold til den gruppe af personer (familiesammenførte til andre end flygtninge), hvor kommunerne ikke har

aktiveringsforpligtelse, men hvor indsatsen er begrænset til undervisning i dansk og samfundsforståelse samt råd og vejledning og opfølgning af den individuelle kontrakt. Se også diskussionen i afsnit 2.1.

18. Ifølge integrationslovens §4, stk. 2. overtager kommunen integrationsansvaret »...*fra udgangen af den førte hele måned efter tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse...*«. Dermed kan der reelt være op til to måneders forskel mellem datoen for opholdstilladelsen og tidspunktet for bosættelsen i den anviste kommune. Det anslås, at der gennemsnitligt er ca. tre uger mellem de to tidspunkter.
19. Introduktionsprogramperioden for en udlænding omfattet af integrationsloven er tre år. Den indsats, kommunerne gør i de første tre år, vil også have effekter med hensyn til økonomisk integration efter tre år. For de udlændinge, der ikke er selvforsørgende efter tre år, har kommunerne desuden et ansvar via indsatsen i bl.a. kontanthjælpssystemet. Det er derfor klart meningsfuldt at analysere kommunernes integrationssucces også for perioder, der ligger mere end tre år efter, at udlændingene fik opholdstilladelse, selv om introduktionsprogramperioden som nævnt er på tre år.
20. En anden grund til at fortolke figuren forsigtigt er, at der for 1999 ikke i registrene findes data for aktivering af udlændinge omfattet af integrationsloven, hvilket betyder, at en del af den aktivering, der i 1999 har foregået som privat jobtræning, kan være registreret som ordinær beskæftigelse. Det betyder altså, at omfanget af beskæftigelse i 1999 kan være lidt overvurderet. Det vurderes dog, at dette kun har meget lille betydning.
21. Det forhold, at forskellene vokser med varigheden fra opholdstilladelse, tyder på, at det potentielle problem, der er nævnt i ovenstående note, ikke er af nogen særlig betydning. Den manglende registrering af aktivering i 1999 vedrører jo kun den gruppe, der fik opholdstilladelse i 1999, og kun ved varigheder op til 1 år.
22. Der kan dog, som nævnt i afsnit 3.1, være en vis periode mellem datoen for opholdstilladelse og det tidspunkt, hvor kommunen overtager integrationsansvaret.
23. Kvoteflygtninge har opholdt sig i en flygtningelejr, typisk i et tredjeverdensland under usle kår, og udvælges af FN til genbosættelse i et andet land. De udvalgte er i hovedreglen personer, der af fysiske, sociale eller psykiske årsager kan have glæde af at blive bosat i et andet land, fx på grund af de medicinske behandlinger, som kan foretages der. Humanitær opholdstilladelse gives til personer med alvorlige fysiske eller psykiske sygdomme.
24. Bemærk, at der optræder en indikator for, om en person er indvandret fra Polen, og at også personer fra de øvrige 10 lande, der pr. 1.5.2004 blev en del af EU, er inddraget i analysen. Dette skyldes som nævnt tidligere, at disse 10 lande ikke var medlemmer af EU i første del af vores analyseperiode – og at udlændinge fra disse lande derfor er omfattet af integrationsloven, hvis de fik opholdstilladelse før 1.5.2004.

25. Denne metode, hvor antal registrerede sygesikringsydelse i året for opholdstilladelse ganges op til 12 måneder, betyder naturligvis, at data kun giver et meget usikkert billede af personernes helbredstilstand. På den anden side ville det også være problematisk at inddrage antallet af sygesikringsydelse det efterfølgende år, da disse bl.a. kan afhænge af, hvor hurtigt personen får job eller uddannelse; og for dem, der fik opholdstilladelse i 2005, har vi ikke data for sygesikringsydelse for 2006. En yderligere usikkerhed vedr. den anvendte helbredsindikator er, at der efter sygesikringsloven gælder regler om ventetid på seks uger for ret til behandling for personer, der flytter til Danmark fra udlandet. Det gælder også for personer omfattet af integrationsloven, når de har fået opholdstilladelse.
26. Det har været forsøgt at inddrage en række andre variabler relateret til arbejdsmarkedet i kommunen og dennes pendlingsområde, herunder andelen af arbejdspladser, der kræver kvalifikationer på højt eller mellemhøjt niveau, andelen af udlændinge, væksten i antallet af arbejdspladser i analyseperioden og sæsonvariationen i ledigheden. Forsøget på inddragelse af sæsonvariationen i ledigheden og væksten i antal arbejdspladser er inspireret af analyser i Rosdahl (2004). Disse variabler viste sig dog at være helt insignifikante i de statistiske analyser, og de er derfor udeladt i de analyser, hvis resultater beskrives i den aktuelle rapport.
27. Generelt skal man være forsigtig med at medtage for mange variabler på aggregeret niveau i denne type af undersøgelser, hvor rangordenen af kommuner ud fra et givet kriterium er i fokus. Det kan nemlig påvirke rangordenen ret kraftigt, selv om de beregnede effekter af variablerne ikke er statistisk signifikante, fordi den forventede værdi kan påvirkes betydeligt for alle udlændinge i kommuner, som har en »ekstrem« værdi med hensyn til en given variabel. Analysen er mindre følsom over for inddragelse af insignifikante variabler på individniveau. I mange tilfælde forekommer det rimeligt at korrigerer for individrelaterede variabler, selv om de er insignifikante, hvis de har en plausibel effekt ifølge den statistiske model (fx når de indgår som elementer i en kategorisering af en »kontinueret« variabel).
28. Det ville strengt taget være bedre at lade variabler på kommuneniveau indgå som tidsvarierende forklarende variabler, således at fx ledighedsprocenten (som måles på årsbasis) skifter ved en varighed, som svarer til et nyt kalenderår. Det er dog udeladt, da det vurderes, at det ikke har den store betydning, og da det ville komplicere analysen. Tilsvarende kunne man argumentere for, at nogle af de variabler, der beskriver individkarakteristika, skulle indgå som tidsvarierende. Det gælder fx variabler for, om man har børn, og hvor mange børn man har, da dette selvsagt påvirker beskæftigelsesmulighederne. På den anden side er der det principielle problem, at fx beslutningen om at få (flere) børn kan afhænge af, hvordan integrationsprocessen forløber, herunder om man bliver selvforsørgende eller påbegynder uddannelse. Derfor kan det være problematisk at lade sådanne variabler indgå som tidsvarierende.
29. Det bør bemærkes, at parameterestimaterne ikke kan fortolkes som strengt kausale effekter, fordi de kan fange effekterne af uobserveret heterogenitet, dvs. faktorer, som vi ikke har data for.

30. Tabellerne i bilaget viser resultaterne for de nye kommuner. Resultaterne for de gamle kommuner er stort set identiske. De afviger en smule, fordi der som tidligere nævnt er lidt flere forløb med i analysen baseret på den gamle kommuneopdeling, da personer, der flytter mellem to kommuner, indgår i analysen med flere forløb, og da der naturligvis er flere kommuneflytninger mellem de gamle mindre kommuner end mellem de nye større kommuner.
31. Endelig kan afgangsratens varighedsafhængighed være påvirket af såkaldt »uobserveret heterogenitet«, dvs. at personerne er forskellige med hensyn til forhold, vi ikke har data for, fx motivation og evner. En relativ stor del af de personer, der (med hensyn til variable, som ikke indgår i analysen) har gunstige forudsætninger for hurtigt at blive selvforsørgende (og derfor har en høj afgangsrate), vil således blive selvforsørgende efter få måneder. Beregningen af afgangsraten ved lange varigheder er derfor i højere grad baseret på personer, der har mindre gunstige forudsætninger for hurtigt at finde et job eller på anden vis kan blive selvforsørgende.
32. Benchmarkingindikatoren for hele landet er normeret til at være lig med 0.
33. Hvis korrektionen ikke havde nogen betydning for kommunernes rangorden, skulle alle punkter i figuren ligge på en monotont voksende kurve, hvilket langt fra er tilfældet.
34. Pendlingsområdet for en given kommune er bestemt ud fra en restriktion på pendlingsomkostninger: Hvis de typiske pendlingsomkostninger fra en given kommune til andre kommuner er under et givet niveau, er disse kommuner del af kommunens pendlingsområde. Omkostningsrestriktionen svarer til en typisk pendlingsafstand på 45 km hver vej, men når pendlingsruten indbefatter færgetransport eller bro med afgift, er omkostningerne højere og afstanden dermed kortere end de 45 km.